

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXIII Kaina 35 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGPJŪTIS - AUGUST 13, 1991

Nr. 157

Rašykime, skambinkime, prašykime savo senatorių balsuoti už Senate esantį įstatymo projektą Nr. 1599

Tik nedelskime!

Washingtonas. Rugpjūčio 9 d. - JAV Senate yra senatoriaus Bill Bradley iš New Jersey valstijos įteiktas įstatymo projektas Nr. 1599 Pabaltijo laisvės reikalais. Kadangi jis šiuo metu yra mums pats priimtinausias, tad perduodame platų Gintos T. Palubinskaitės, „Draugo“ korespondentės Washington, D.C., to įstatymo apibūdinimą ir kai kurių senatorių telefonus, kurių valstijose gyvena daugiausia lietuvių, kad kiekvienas lietuvis ir jų draugai amerikiečiai paskambintų jiems ir paprašytų balsuoti už tą įstatymą.

Liepos 31 d. senatorius Bill Bradley (D-NJ) pristatė įstatymo projektą (Senate Bill 1599), kuris paaikškina, kad JAV turi galiojančias „Most Favored Nation“ (MFN) sutartis pasirašytas su nepriklausoma Estija, Latvija ir Lietuva 1925-26 metais ir reikalauja, kad tos specifinės sutartys būtų atgaivintos ir, kad Pabaltijo kraštai nebūtų prisegami prie Sovietų Sąjungos MFN.

Šis įstatymo projektas yra svarbus tuo, kad jis ne vien tik išreiškia JAV Kongreso nuomonę, bet tampa JAV įstatymu. Senate Bill 1599 labai aiškiai pareiškia, kad:

(1) JAV nepripažįsta Lietuvos, Latvijos ir Estijos įjungimo Sovietų Sąjungon ir neskaito jų Sovietų Sąjungos dalimi;

(2) JAV pasirašė MFN sutartis su Estija (1925 m.), su Latvija (1926 m.) ir Lietuva (1926 m.) ir tos sutartys tebegaioja;

(3) 1951 metais JAV laikinai sustabdė tas sutartis tam, kad Sovietų Sąjunga, okupuodama Pabaltijo kraštus, negalėtų tu sutarčių išnaudoti;

(4) Dabar, kai JAV galvoja suteikti MFN Sovietų Sąjungai, nėra prasmės toliau testuoti Pabaltijo MFN sutarčių sulaukymo;

(5) Lietuvos, Latvijos ir Estijos demokratiškai išrinktosios valdžios yra aiškiai pareiškusios, kad Sovietų Sąjungos valdžią jų kraštų neatstovauja; tiksliai Pabaltijo kraštų valdžios gali pasirašyti susitarimus už savo kraštus;

(6) JAV ir Sovietų Sąjungos prekybinė sutartis negalioja Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Senate Bill 1599 labai aiškiai skiria Pabaltijį nuo Sovietų Sąjungos. Busho administracija dabar yra prisegusi Pabaltijį prie Sovietų Sąjungos MFN.

Yra labai svarbu, kad JAV lietuviai išreikštų stiprią paramą Senato Bill 1599 ir prašytų savo senatorių, kad už jį balsuotų rugpjūčio mėnesį.

Su senatoriais galima susisiekti keliais būdais - laiškais, telefonu ir apsilankymu.

Laiškų rašymas: Efektingas laiškas yra trumpas, drąsus. Jame išreiškiami tiksliai patys svarbiausi dalykai: žmogaus vardas ir pavardė, kad jis balsuoja senatoriaus valstijoje, kad jis remia Senate Bill 1599 ir kodėl. Pavyzdžiui:

Dear Senator

My name is and I am one of your constituents. I am writing in support of Senate Bill 1599, which provides the Baltic States with MFN status separate from the Soviet Union and on the basis of their existing treaties with the United States. I urge you to support Senate Bill 1599, because it clarifies that the Trade Agreement between the United States and the Soviet Union does not apply to Estonia, Latvia and Lithuania, since we do not recognize their illegal incorporation into the Soviet Union.

Please support Senate Bill 1599, which provides separate MFN status for Lithuanian, Latvia and Estonia.

Sincerely,

(Jūsų parašas)

Laiškai turi būti pasirašyti ir su autoriaus adresu, kuriuo galima pasiųsti Senatoriaus atsakymą. Visi laišškai gali būti siunčiami šiuo adresu: The Honorable (Senatoriaus vardas ir pavardė) United States Senate, Washington, DC 20510.

Telefoniniai paskambinimai: Efektingas paskambinimas yra trumpas, drąsus. Jis perduoda tas žinias, kurios būtų perduodamos laišku. Yra gerai užbaigti pasikalbėjimą paprašant rašiško atsakymo ir paliekant savo pilną adresą:

„Thank you for your time. I hope the Senator supports Senate Bill 1599. Please let me know. My name is A letter can be sent to me at:

Galima skambinti į senatorių vietines istaigas arba į patį Washington, DC. (Capitol Switchboard 202 224-3121) Verta prisiminti, kad dauguma senatorių lankosi savo valstijose rugpjūčio mėnesį. Pridedame kai kurių senatorių vietinių istaigų telefono numerius:

California: Sen. Cranston 213-215-2186 arba 415-556-8440. Sen. Seymour 213-575-6765.

Connecticut: Sen. Dodd 800-334-5341 (tiksliai iš Connecticut). Sen. Lieberman 203-240-3566.

Florida: Sen. Graham 904-681-7726 arba 813-228-2476. Sen. Mack 904-681-7726 arba 813-225-7683.

Illinois: Sen. Dixon 312-353-5420 (yra pareiškęs paramą). Sen. Simon 312-353-4952.

Indiana: Sen. Coats 317-226-5555 arba 219-937-5380. Sen. Lugar 317-226-5555 arba 219-937-5380.

Maine: Sen. Cohen 207-780-3575. Sen. Mitchell 207-874-0883.

Massachusetts: Sen. Kennedy 617-565-3170. Sen. Kerry 617-565-8519.

Michigan: Sen. Riegle 313-226-3188. Sen. Levin 313-226-6020.

Vilniuje lietuvių tauta iškilmingai palaidojo savo naujus didvyrius, atidavusius gyvybę, kad Lietuva vėl būtų laisva ir nepriklausoma valstybė. Čia matome septynis karstus su taurių lietuvių palaikais Antakalnyje, kuriuos Lietuvos priešas nužudė Medininkuose.

Aleksandro Juozapaitio nuotrauka

Ar Bushas ir Gorbačiovas neklaidina pasaulį?

Washingtonas, DC. - JAV lietuvių Bendruomenė pareiškė, kad „prezidentas Bushas ir prezidentas Gorbačiovas“ padarė klaidingą pareiškimą, netiksliai pavaizduodami šaltakraujišką ataką, įvykdytą Kremliaus šalininkų prieš Lietuvos muitinės darbuotojus, kaip „pasienio incidentą“.

„Kiekvienas, kuris atidžiau sekė įvykius Lietuvoje per paskutinius septynis mėnesius, aiškiai supranta, kad paskutinioji kruvinoji ataka yra aiškus, tipiškas pavyzdys tarpekių užpuolimų, kuriuos įvykdė taip vadinamos rinktinės SSSR saugumo pajėgos, žinomos OMON vardu“, pasakė Amerikos lietuvių Bendruomenės pirmininkas dr. Antanas Razma.

„Vadinti tai pasienio incidentu, yra klaidinimas viešosios pasaulio nuomonės, lyg tai būtų kažkoks ginčas tarp dviejų etniškai skirtingų respublikų, kada aiškiai galima suprasti, kad tai yra užpuolimas paties Gorbačiovo rinktinio saugumo dalinių prieš Lietuvos Valstybės institucijas“, pasakė Regina Narušienė. Visuomeninių reikalų tarybos narė prie Amerikos lietuvių Bendruomenės.

New Jersey: Sen. Bradley 609-983-4143 (jam reikia dėkoti už įstatymą). Sen. Lautenberg 201-645-3030.

New York: Sen. D'Amato 212-947-7390. Sen. Moynihan 212-661-5150.

Ohio: Sen. Glenn 216-522-7095. Sen. Metzenbaum 216-522-7272.

Pennsylvania: Sen. Wofford 215-597-9914.

Texas: Sen. Bentsen 214-767-0577 arba 713-653-3456. Sen. Gramm 214-767-6000 arba 713-229-2766.

Kitų senatorių vietinių istaigų numerius galima rasti telefono knygoje, per telefoniste, arba paskambinus knygynui.

Washington, DC, istaigų numerius galima gauti per „Capitol Switchboard“ 202-224-3121.

Senate Bill 1599 yra nepaprastai svarbus Lietuvai tuo, kad jis pabrėžia, kad ji nėra Sovietų Sąjungos dalis, o suverenus kraštą. Todėl, skatinkime savo senatorius jį remti.

„Amerikos lietuvių Bendruomenė tikisi, kad stipresnė reakcija reikalinga iš prezidento Busho pusės, pasmerkiant užpuolėjų ir jų ataką prieš Lietuvos valstybę“, sakė dr. Tomas Remeikis. Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas prie Amerikos lietuvių Bendruomenės. Toliau jis tęsė: „Šiandien yra tūkstantčiai Amerikos piliečių Lietuvoje, kurie dalyvauja Pasaulio lietuvių žaidynėse, sporto varžybose. Mes raginame protestuoti dėl OMON teroristinių veiksmų. JAV prezidentas turėtų prisijungti prie šio protesto“.

„Aiškinti tai, kad tai yra tik pasienio ginčas iš prezidento Gorbačiovo ir prezidento Busho pusės yra tiesiog nesupratimas, kadangi Lietuvos vyriausybė nėra įsivėlus į jokią ginčą su Gudijos vyriausybė. Nėra ten ir jokių etninių ginčų tarp lietuvių ir gudų. Iš tikrųjų kaip tik priešingai - didelis bendradarbiavimas abiejų demokratinių judėjimų Lietuvoje ir Gudijoje, taip pat ir vyriausybės gerbimas viena kitos. Tas kruvinas susidorojimas yra reikalingas tik reakcinėms Kremliaus jėgoms, kurios nenori jokių reformų Sovietų Sąjungoje, kurios ir toliau siekia laikyti Lietuvą pavergtą, kaip II pasaulinio karo auką.“

Amerikos lietuvių Bendruomenė primena įvykių stebėtojamą Lietuvioje, kad šis paskutinis brutalus aktas yra skirtingas tik savo žiaurumo laipsniu, ir daugiau niekuo nesiskiria nuo ankščiau įvykdytų OMON užpuolimų. Amerikos lietuvių Bendruomenė reikalauja gilių susirūpinimų, kad būtų pilnai išaiškintas užpuolimas ir kad Sovietų vyriausybė bei jų agentai Lietuvoje netrukdytų išaiškinimui.

„Šaltia“ yra nepriklausomas šaltininkų rajono laikraštis, kurio redaktorė yra J. Čeplikienė. To laikraščio turinys nepatinka vietos komunistams ir tos partijos vadas C. Visockis jį pavadino „fašistiniu“. Jis redaktorę įspėjo, sakydamas, jog „šaltininkai dabar - atskiras kraštas“. Jiems patinka Vilniaus rajono „Draugystės“ laikraštis, kuris gina komunistų idėjas.

LIETUVOJE

— Prof. Jonas Kubilius, kuris tris dešimtmečius vadovavo Vilniaus universitetui, „Lietuvos aido“ liepos 27 d. išsitarė, jog nemaža mokslo žmonių nuėjo į politiką. Jis sako, jog kai kur aukštosiose mokyklose pradėjo valdyti „pilkieji docentai“, kurie nieko nepasiekė, nieko nesugebėjo... o dabar nori viską tvarkyti. Pilkoji masė naudojama demokratinės šūkiu veržiasi į valdžią. Šitokia demokratija pavojinga, sako jis. „Niekur pasaulyje fabriku direktorių nerenka... svarbiausia kompetencija. Jeigu šitokia demokratija pavojinga, sako jis. „Niekur pasaulyje fabriku direktorių nerenka... svarbiausia kompetencija. Jeigu šitokia demokratija pavojinga, sako jis. „Niekur pasaulyje fabriku direktorių nerenka... svarbiausia kompetencija. Jeigu šitokia demokratija pavojinga, sako jis.“

— Argentinos lietuvių veikėjas Artūras Mičiūdas lankėsi Lietuvoje ir turėjo visa eilę pasitarimų su Lietuvos vadovybe, įskaitant ir Vytautą Landsbergį. Jis čia perdavė ir savo vyriausybės nuotakas Lietuvos atžvilgiu. Pavyzdžiui, jam Argentinos Užsienio reikalų ministeris Gvido Di Tella pasakė, kai jis jam įteikė Algirdo Saudargo laišką, „bet Lietuva neturi net garbės konsulo Argentinoje, kokie yra kituose kraštuose... Turint konsulą Argentinoje, sako Mičiūdas, būtų lengviau ir diplomatinio reikalo ministeriui. Ta žinią jis perdavė Lietuvos Užsienio reikalų ministeriui Saudargui.

— Leningrade Lietuvos Respublikos igaliota atstovė yra Jūratė Laučiūtė. Mieste veikia lietuvių kultūros draugija, kuriai vadovauja Regina Zutkivienė. Draugija išsikovojė nemažą autoritetą, nes jos renginiuose, pavyzdžiui ansamblių iš Lietuvos pasirodymuose, dažnai dalyvauja Leningrado miesto deputatai, kurie visokeriopai remia lietuvių veiklą.

— Lietuvoje buvo išleista nauja lietuviškų pašto ženklų serija tragiškų 1941 metų birželio įvykių atminimui. Tą seriją sudaro trys skirtingos nominalinės vertės, trikampės formos ženklai, kuriuos sukūrė dail. Jokūbas Zovė.

— Berlyno tarptautinėje mugėje didelio dėmesio susilaukė Lietuvos liaudies kūrybos gaminių įmonės „Minija“ eksponuoti mediniai baldai ir „Ulos“ gaminiai iš gintaro.

Pasitraukė Gorbačiovo reformų architektas

Maskva. Liepos 27. - AP žinių agentūra paskelbė, jog Michailas Gorbačiovas prarado vieną savo artimiausių bendradarbių - visų reformų architektą, kai Aleksandras Jakovlevas pasitraukė iš prezidento patarėjo posto.

Šis pasitraukimas turėjo tikrai Gorbačioviui nemalonumų viršūnių pasitarimų metu, kai tą savaitę jis susitiko su prezidentu G. Bushu, nes jis padėjo paruošti reformas. Jakovlevas buvo po Sevardnadzės pasitraukimo vienintelis dar likęs reformų plano sudarytojas. Jis padėjo Gorbačioviui nuo pat 1985 m., kai šis perėmė Sovietų Sąjungos vairą, bet per praėjusius dvejus metus labiau pritarė Rusijos prezidento Jelcino programai.

Jis gynė Jelciną

Nors Jakovlevas viešai nepasakė, kodėl pasitraukia tačiau pasitraukimo pagrindas galys būti nesutarimas dėl Jelcino dekreto, kuriuo jis už-

draudė komunistams vesti politinę akciją vyriausybės istaigose, kariuomenėje, fabrikuose, mokyklose ir viešose valstybinėse įmonėse. Gorbačiovas praėjusį penktadienį prisijungė prie kitų Komunistų partijos Centro komiteto narių, kurie savo sesijoje pasmerkė tą Jelcino dekretą. Jakovlevas buvo tas žmogus, kuris gynė ir logiškai įrodė, kad Jelcinas teisingai padarė, neleidamas politikuoti darbo metu istaigose.

Prieš mėnesį Jakovlevas su Sevardnadze ir kitais reformų veikėjais suorganizavo demokratinių sąjūdį prieš komunistus, kuris rado žmonėse didelį pritarimą. Jakovlevas nustebino šios žinių agentūros korespondentą savo staigiu atsakymu, kai buvo paklaustas šeštadienį, ar Gorbačiovas galėtų būti naujo sąjūdžio - demokratinės koalicinės vadu. „Ne.“ - buvo Jakovlevo atsakymas. Jis atsisakė ką nors daugiau paaiškinti.

JAV Katalikų Konferencija su Lietuva

New Yorkas, 1991 liepos 22. (LIC) - JAV katalikų konferencija šiom dienomis pakartotinai pareiškė paramą lietuvių tautos nepriklausomybės siekiams.

Laiške Valstybės departamentui laikinajam Europos ir Kanados reikalų sekretoriaus pavaduotojui James Dobbins Jr., JAV katalikų episkopato socialinio teisingumo departamento sekretoriui John Carr rašė, „Aš tikiuosi kad, suteikdama prekybos kreditus ir tiesioginę paramą Tarybų Sąjungai, JAV panaudos šitas ir kitas iniciatyvas sustiprinti demokratinių atsinaujinimų Pabaltijį, įtaigoti tarybinę valdžią baigti smurto veiksmus ir paspartinti prisiveržimą iš dabartinio politinio sustingimo“.

To pačio departamento tarptautinio skyriaus pirmininkas vysk. John Roach parašė laišką kardinolui Vincentui Sladkevičiui, išreikšdamas užuojautą dėl a.a. arkivyskupo Julijono

Steponavičiaus mirties ir sakydamas, „Norėčiau taip pat pakartotinai pareikšti mūsų solidarumą ir moralinę paramą Jums ir lietuvių tautai šiame laikotarpį, kai tarybinės jėgos pagrindines žmogaus teises, demokratinių atsinaujinimų ir teisėtus tautinio apsisprendimo siekius tebestato į pavojų. Mūsų episkopatas toliau išreikš, savo rūpestį atitinkamiems valdžios pareigūnams, tikėdamasis, kad jie rams vis ryžtingesnius žingsnius į taikingą ir demokratinių šios krizės sprendimą“.

Prunskienė laimėjo bylą

Maskva. „Izvestijos“ liepos 11 pranešimuose rašoma, kad buvusi Lietuvos ministrė pirmininkė Kazimiera Prunskienė laimėjo bylą prieš laikraščius „Tarybų Lietuva“ ir „Litva sovetskaja“. Tie abu komunistiniai laikraščiai buvo atspausdinę straipsnius, vaizduojančius Prunskienės tėvą kaip „teroristų“ lyderį Lietuvos rezistencijoje nuo 1945 iki 1947. Prunskienė išklė bylą tuo pagrindu, kad jos tėvas ištikrųjų mirė 1944. Teismas įsakė abiem laikraščiams sumokėti Prunskienei 25,000 rublių už nuostolius ir straipsnius atšaukti. Kadangi laikraščiai finansiniai rezervai buvo riboti, tai Lietuvos Komunistų partija padėjo sumokėti nuostolius. Prunskienė jau gavo pusę tos sumos ir planuoja pinigų panaudoti labdariniams tikslams.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 13 d.: Ipolitas, Diana, Gilvilė, Naglis, Poncijanas.

Rugpjūčio 14 d.: Euzebijus, Maksimilijonas Klb., Tarcizijus, Atanazija, Guostė, Grintautas, Pajauta.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:55, leidžiasi 7:55. Temperatūra dieną 86 F., naktį 63 F.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

VALGIU TOLINK VĖŽI NUO SAVES

Klausimas. Mano kaimynas tvirtina, kad kai išmatos plaukia vandenyje, tai žmogus neturi vėžio. Aš juo klausiu, iš kur tu tokia gudrybę iškasei. Jis atsakė, kad dr. Adomavičius taip rašė. Ar tai tiesa, daktare? Prašau plačiau apie tai parašyti.

Atsakymas. Ne visai tiesa. Buvo rašyta, kad reikia gausiai maitintis daržovėmis ir vaisiais, tada išmatos plauks ir bus įrodymas, kad tikrai taip gausiai gerai dalykais maitinies. Maisto stambenos atsiduria išmatose ir jas plukdo.

O taip maitindamasis turėsi mažesnę galimybę susilaukti vėžio storojoje žarnoje, nes maistas greitai slinks pro storąją žarną ir maiste esančios vėžio sukeliančios medžiagos mažiau ją jaudins.

Turėti vėžį, ar jo neturėti yra klausimas gyventi ar anksti akis užmerkti. Mūsų lietuvių saujelė, o reikia pavergtai tėvynei talkinti, todėl visi turime būti sveikieji. Sveikatingumą kelia tinkamas maistas. Toks jis ir vėžio tolinimo išmintingojo — nuo pajėgiano sveikatai misti. O toks maistas yra surašytas čia paduotame sąrašė.

PATARTINAS VALGYTI MAISTAS

Apelsinai — VC, F
Abrikosai — VA, F
Abrūzai — VA, F
Avižinė košė — F, S
Brazilijos riešutai — F, VE, S
Bruselio kopūstai — CV, VC, F
Brokolijai — CV, VA, VC, F, C
Bulvės — VC, F
Butternut skvašai — VA, VC, F
Collard žalesiai — VA, VC, VE, F, C
Figos — F, C
Greiffrutai — VC, F
Javainiai (selenų) — VA, F
Kalafiorai — VC, CV, F
Kale — VA, CV, VC, VE, F, C
Kantelopai — VA, VC, F
Kiviai — VC, F
Kopūstai — CV, VC, VE, F
Mango — VA, VC, VE, F
Morkos — VA, F
Papaya — VA, VC, F
Ryziai (rudi) — F, S
Salmon (lašiša) — S, C
Sardinės — C
Saulėgrąžų sėklos — VE, S, F
Spinatai — VA, VE, F
Tuna žuvis — S
Viščiuko krūtinė — S
Vynuogės (džiovintos) — F
Žemuogetos — VC, F
Žirniai — VC, F

Daržovės

Yra paskelbti tyrimų duomenys, nurodantys, kad daržovės gali sumažinti galimybę susirgti vėžiu virškinimo kanale ir kvėpavimo organuose. Gyvuliams gausiai šeriamos daržovės padėjo atsispirti jiems chemiškai sukeliama vėžio išsivystymui. Kopūstinės daržovės (cruciferous vegetables) nuo seno lietuvių taip pat maitino, teikia didelę naudą, net nežinant, kad jos taip veikia. Kopūstinių daržovių kategorijai priklauso dar ir brokoli, bruselio kopūstai, kalafiorai ir kale. Čia atspausdintame sąrašė prie kopūstinių daržovių yra raides CV (cruciferous vegetables).

Morkos yra gausios vitamino A (beta-carotene — tampa vitaminu A). Daugelis tyrimų nurodo, kad maistas gausus beta-carotenu, kuris virsta vitaminu A, gali sumažinti

galimybę susirgti vėžiu gerklėje, stemplėje ir plaučiuose. Kiti tyrimai rado, kad tas vitaminas saugo nuo vėžio skrandyje, storioje žarnoje ir gimdos kaklelyje. Gyvuliuose atlikti tyrimai rodo, kad tas vitaminas pristabdo priešvėžinį pasikeitimą ir kai kuriais atvejais slopina vėžio išsivystymą prostatoje, šlapimo pūslėje ir krūtyje.

Vitamino A nereikia imti tabletemis, nes jo perdozavimas yra kenksmingas sveikatai. O tuo tarpu vitamino šaltinis — pradininkas beta-carotene, randamas ir daržovėse, ypač morkose, net ir dideliais kiekiais teikia tik naudą — nekenksmingas. Todėl valgykite bent po tris morkas kasdien — nebijodami apsinuodyti, nors delnai gal ir kiek pagels. Paduotame maisto sąrašė vitamino A buvimą nurodo raidės VA.

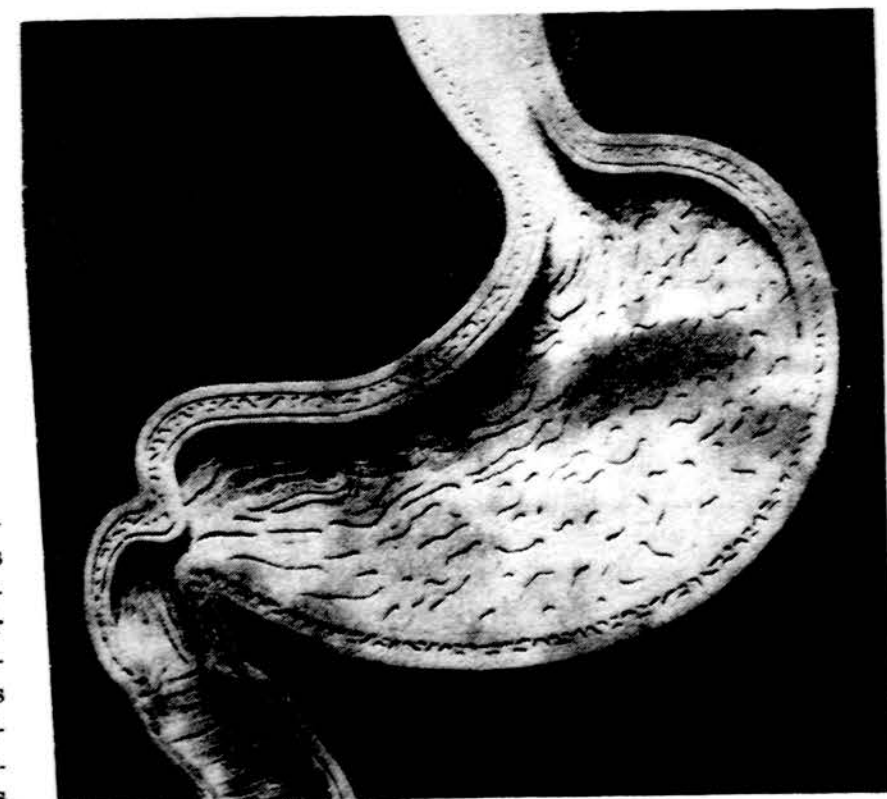
Vitaminas C

Žmonės, mintą gausiai citrininiais vaisiais ir geriantys jų sultis bei valgantys gausiai vitamino C turinčias daržoves, rečiau suseraga skrandžio ir stemplės vėžiais. Dar neišaiškinta galutinai, ar tik vitaminas C, ar dar ir kitokia medžiaga maiste tokią apsaugą teikia.

Dar nebaigti tyrimai nurodo, kad vitaminas C gali apsaugoti nuo prigimtų storojoje žarnoje polipų. O turintiems tokius polipus yra pavojus, kad jie kai kada gali tapti vėžiais. (Sąrašė vitamino C turintis maistas pažymėtas raidėmis VC).

Vitaminas E

Neseniai atlikti tyrimai, kuriuose dalyvavo 21,000 vyrų, rodo, kad gausus kiekis vitamino E kraujyje mažina galimybę susirgti vėžiu. Kiti tyrimai iškelia galimybę, kad vitaminas

Štai kokį — taip svarų, kaip operacinis kambari — Tvėrėjas davė kiekvienam skrandį ir dvilikapirštę žarną. Tik neįsitingasis juos priteršia persivalgymu, svaigalais, rūkalais, skaniais, bet nesveikais lietuviškais (taukuose, tryniuose ir saldumnyuose plaukiančiais) valgiais, kava (net ir be kofeino), arba ir nereikalingų vaistų gausia. Virškinimo kanalo pradžią pirmąsio gėrio stovyje užlaiko tik ovo-lacto-vegetariškas Alvido maistas ir iš širdies gilumos namuose ir kieme darbuotojai, gimnastikavimas ir vaikščiojimas. Dabar, jei televizijos aparatas ir šaldytuvai nebūtų atokiai, dažnas pensininkas visai nesimankštintų, ir tūlas pensininkas jau baigia tokiu nevalgia virsti.

E padeda kūniui apsaugoti nuo vėžio krūtyje ir plaučiuose. Lietuviai, šalia maisto, turinčio vitamino E (kuris sąrašė pažymėtas raidėmis VE), naudokime dar ir po dvi 400-IU kapsules vitamino E per dieną.

Kalcis

Kalcis, kurį turintis maistas, kuris sąrašė pažymėtas C raide, sumažina galimybę susirgti virškinimo kanalo ir krūties vėžiu.

Venk menko maisto

Prekybininkai siūlo visokių, dažniausiai nieko bendro su žmogaus sveikata neturintį, net dažnai žalingų valgių gaminių. Sveikatos sargai ir maisto naudos žinovai nuolat perspėja žmones vengti menko, nors dažnai gomuriui mielo valgio, o maitintis tik sveiką gerinančiuoju. Bet įprastieji gomuriui pataikanti ir vaikams tokį nieką įpiršti toliau kenkia sveikatai menka mityba.

Mums lietuviams, ypač išmintingiesiems, reikėtų dabar vis mažiau savo sveikatą alinti „šiaudiniu“, nors ir skaniu maistu, o imti maitintis sveiką, ypač širdį su smegenimis palaikančiu maistu. Žmogus yra žolė valgant, ne mėšėdis tvartynys. Prie tokios jo prigimties visi grįžkime. Baltymai (proteinai), kuriems yra taip svarbūs žmogaus kūniui, pakankamu kiekiu yra ir vaisiuose bei daržovėse. O toks maistas yra žmogui tinkamiausias. Tik stiprinkime juomi save ir savo vaikus, jokių priedinių maisto dalykų tablečių pavidale nenaukodami. Jų tikrai nereikės tada, kai nepasileisime gero — sveiko ir skanaus maisto valgyme. Visos mūsų valgyklų ir maisto krautuvės pamazu tegul slenka sveikos mitybos linkme ir pradeda gaminti skaniausius bėmės patiekalus.

Stambenos ir sėlenos

Yra daug įrodymų, kad žmonės, kurie maitinasi tikrai lietuvišku maistu, kuriame yra daug pilnų grūdų stambenų ir sėlenų, rečiau gauna storosios žarnos (colon) vėžį. (Stambenų turintis maistas sąrašė pažymėtas raide F.)

Sėlenos

Kai maiste yra daug sėlenos (selenium), ji valgančiam žmogui sumažėja pavojus vėžiui, ypač krūtyje ir storioje žarnoje. Sėlenos nereikia imti tabletemis; pakaks valgyti juo turintį maistą, kuris sąrašė pažymėtas S raide. Jis yra pavojingas, jo paėmus daugiau kaip 50-200 mikrogramų per dieną.

LIGISTUMAS IŠVENGIAMAS SULIESJIMU

Klausimas. kaip man suliesėti — visoms apie mane darbe besisukiojančioms lieknulėms

KUR PASUKS LIETUVOS MEDICINA

Vykstant sudėtingiems reformų procesams atgimstančioje Lietuvoje, kiekvieną jaudina kultūros, švietimo ir sveikatos apsaugos problemos. Iki šiol egzistuojanti valstybinė sveikatos apsaugos sistema negali ir nepajėgia užtikrinti žmogaus poreikių, saugant savo sveikatą ar gydantis. Trūksta medicininio priemonių, vaistų, medicininės technikos, higienos reikmenų, etc. Medikų darbas visuomenėje nuvertintas, blogai apmokamas, o pacientai dažnai nepatenkinti gydytojais, ir visa atsilikusia ir nerodančia jokio progreso medicininio istaigų darbo organizacija. Todėl neuostabu, kad energingiausi gydytojai, medicinos seserys ar kiti šios sferos darbuotojai vis plačiau imasi privačios veiklos, rodydami savo iniciatyvą ir ryžtą, kuriant alternatyvų valstybiniam mediciniam aptarnavimui. Dabar labiau problema komplikuoja tai, kad iki šiol nepaaušti medicinos sritį reguliuojantys įstatymai. Tačiau pirmieji žingsniai jau padaryti.

Kaune prieš nepilnus metus įsikūrė pirmoji medicininė akcinė bendrovė „KAUNO MEDICINOS CENTRAS“. Joje šiuo metu dirba beveik 70 darbuotojų, jų tarpe 35 aukščiausių kvalifikacijų gydytojai, Kauno Medicinos akademijos profesorai, docentai. Pagrindinis šios bendrovės tikslas — teikti Lietuvos gyventojams aukščiausio lygio medicininės paslaugas: konsultacijas, gydymą. Siekiama vakarietiškos darbo kokybės, naujaujų ir retų, kitur nenaudojamų, metodų įdiegimo ligonių naudai, aprūpinimo moderniais ir efektyviais vaistais, medicinine technika. Bendrovė šiuo metu turi savo polikliniką (out patient department), atvira visas

prilygti? Jau nusibodo man bačia būti. O čia dar tie daktarai rėkte rėkia neryti riebalų daugiau negu 30%. O aš to nesu-prantu, padėkit man tuos riebalus mano maiste apskaičiuoti. Suprantamai pasakykit, kaip elgtis, kad tie riebalai iš po mano odos į žemę susigertų?

Atsakymas. Lengva patarti, bet neįsitingajam sunkiausias darbas yra geru patarimu pasiekti. O sunkiai dirbti niekas nemėgsta, todėl ir laikosi prie lengvesnio kelio, kad ir sveikata žudant. Jau seniai čia priminta, kad ovo-lacto-vegetariškas maistas yra pats sveikiausias kiekvienam iš mūsų (Alvido pasiūlyta mityba).

Viena Amerikos lietuvių skambina, prašo nurodyti, kas tas Alvido maistas yra, kur galima apie jį daugiau sužinoti anglų kalboje. Jai buvo trumpai pasakyta, kas čia seniai pakartotinai pranešta.

Kas antrą dieną vietoje mėsos naudok dvejopą valgi: 6 kiaušinio baltymus su trimis valg. šaukštais aliejaus (linų, saulėgrąžų, kukurūzų ar safflower) ir daug įvairiausių paruoštų kopūstinių daržovių; kitą dieną valgyk rudus ryžius su tais pačiais priedais. Tai bus pilnas pakaitalas mėsai. Gausiausiai valgyk vaisius ir daržoves ir naudok sveikus — skanūs priekonus. Toks valgis bus toks skanus, kad mėsą visai užmirši — jos nepasigėsi. Nė sakyti nereikia, kad užtikrintai sugrįši sveikatai. Ir tai teiks didžiulį pasitenkinimą. Per dieną suvalgyk vieną vidutinę bulvę, porą riekių duonos (Latvian Bread — pati skaniausia), gausiai valgydamą pupų, žirnių ir pupelių. Judėk — kitaip visos pasaulyje esančios dietos skirtos suliesėjimui bus bevertės. Apie septyneriopą tirpinimą riebalų iš po odos bus pranešta ateityje.

septynias dienas savaitėje. Joje ligonius priima beveik visų specialybių gydytojai, atliekami visi įprasti laboratoriniai tyrimai, sudėtingi biocheminiai bei imunofermeniniai tyrimai etc. Gydymui be vaistų naudojamos įvairios procedūros: gydoma įvairių rūšių masžu, refleksu — ir elektroterapija, plačiai naudojami įvairūs lazeriai. Apsilankčius pacientus aprūpiname vaistais, būtinomis gydomosiomis priemonėmis. Dabar per mėnesį apsilanko iki tūkstančio naujų pacientų. Pagalba pagal pageidavimą teikiama ir namuose, dirba moderniai aprūpinta skubios medicininės pagalbos mobilioji brigada. Pagal atliktą po pirmojo pusmečio pacientų apklausą, 91% patenkinti suteikta pagalba, gydymu.

Viena pagrindinių problemų yra suteikiamų medicininio paslaugų apmokėjimas. Beveik 90% apsilankusių moka patys, nors iš jų taip pat atskaiciuojami valstybiniai mokesčiai, taip pat privalomi mokesčiai socialiniam draudimui. Tik nedidelė dalis žmonių apmokami jų įstaigų. Čia matome didelę spragą visoje žmonių sveikatos draudimo sistemoje ir tikimės, kad nevalstybinio medicininio paslaugų apmokėjimas turės gero kaimo pasikeitimą, priėmus sveikatos draudimo, ligonių kasų ir kitus įstatymus. Žinoma, ir dabar savo darbe darome daug nuolatinių invalidams, nešiojantiems rėmus bei vaikams iš daugiaviečių šeimų. Tam tikslui bendrovė turi įsteigusi privatų vaikų sveikatos fondą, finansuojamą iš bendrovės lėšų bei atskirų asmenų aukų. Šis fondas naudojamas apmokėti sudėtingam gydymui, reikiams ar brangiems vaistams ar teikti kitokią pagalbą konkrečioms sergantiems vaikams ar neščioms moterims pagal griežtas bendrovės specialistų rekomendacijas.

Šiuo metu bandomė sudaryti sutartis kai kurių medikamentų, kontaktinių linzių, smulkios medicininės technikos nupirkimui ir pastoviam tiekimui iš Jungtinių Amerikos Valstijų, kitų šalių. Ketinamoms pirkti kelioms ligoninėms taip pat reikės nemažai įrangos. Todėl ieškome patogesnių, pigesnių variantų, panaudotos medicininės technikos, norėdami aprūpinti būsimąsias savo gydymo įstaigas.

Taigi, pirmieji žingsniai jau žengti. Jie buvo nelengvi, bet sėkmingi, ir apsilankiusių žmonių geri atsiliepimai skatina nenuleisti rankų, dirbti toliau. Nuo rugpjūčio mėnesio Chicagoje bendrovei atstovaus Romualdas ir Irena Žuliai, taigi besidomintys ar norintys kuo prisidėti prie bendrovės veiklos ar turintys medicininę problemą Lietuvoje, gali skambinti jiems tel. (312) 776-2045.

Tikimės, kad Lietuvos medicina pasuks nauju, plačiu keliu.

Vidmantas Obelenius, MD., PhD., „KAUNO MEDICINOS CENTRO, direktorius

RUSIJOS KATALIKIŠKA AGENTŪRA

Rusijoje kuriama katalikiška žinių agentūra, kuri leis katalikų žurnalą „Tiesa ir gyvenimas“. Agentūra ir žurnalas supažindins rusiškai kalbančius katalikus su popiežiaus ir Apaštaly Sosto veikla, su visuotinės katalikų Bažnyčios gyvenimu. Agentūros steigėjas kunigas domininkonas Aleksandras Chmelnickis tikisi, kad informacija apie katalikų Bažnyčią palengvins dialogą su stačiatikiškais, padės išsklaidyti daugelį antikatalikiškų prietarų, kurie dabar Rusijoje labai paplitę.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$0.00. Foreign countries \$90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaititojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$80	\$45	\$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol.)	\$90	\$50	\$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	\$45	\$30	\$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.S.A. dol.) savaitinis	\$50	\$30	\$25

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamas gavus prašymą.

Nevalgo, negeria, gyvybės neturi, o teisybė visiems parodo. (Veidrodinis)

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Aukliai nuimami kabinete)
Pridauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (312) 434-5848 (veiklia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (312) 735-4477;
Rez. (708) 246-0087; arba (708) 246-6581

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. E. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v.p.p. 7 v.v., antr. 12:30-3 v.p.p.
treč. uždaras, ketv. 1-3 v.p.p., penkt. ir šešt. 9 v.v.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
ISSIPLETUSIŲ KOPŲ VENŲ
IR ŽAIZDŲ GYDYMAS
ODOS AUGLIŲ IR KOSMETINĖ
CHIRURGIJA

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsipleisusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12:30 v.p.p. ketv. 2 v.v.
Reikalingi esant atvažiavimui ir namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708) 652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
81 St. ir Keon Ave., Justice, IL
Tel. (312) 585-2960 (veiklia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(312) 434-2123
Pirm. 2v. Antr. ir
ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (312) 585-0348;
Rez. (312) 778-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Kab. tel. (312) 471-3300;
Rez. (708) 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

DR. DANAS M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. DANAS M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. DANAS M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. DANAS M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. DANAS M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. DANAS M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. DANAS M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — (312) 337-1285

DR. RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
PETER STECY, M.D.
CESAR J. HERRERA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pataiko akinus
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. ANTONAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS
4700 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453-2533
Tel. 708-636-3113

DR. DANAS M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. DANAS M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. DANAS M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. DANAS M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. DANAS M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. DANAS M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. DANAS M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. DANAS M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. DANAS M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. DANAS M. SALIKLIS
DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153

LIETUVOS ŪKINIAME ATSISTATYME

Žiūrint valstybinių mastu, lietuvių išeivijos ekonominis svoris yra labai menkas. Tačiau gyvenimo patirtis ir Vakarų galvosenos pažinimas gali turėti neįkainojamos reikšmės. Žinoma, jeigu bus norima tuo pasinaudoti. Kol kas tik pakalbama, o gyvenimas eina sena vaga. Beje, atvykstantieji pareigūnai nenori pasiinformuoti, bet tik mums aiškina – dažniausiai apie vidaus trintį. Aukščiausioji Taryba veda nesibaigiančias diskusijas, o aplinkui ją abės nepatenkintų ir protestuojančių. Privatizacija, jeigu bus tokiu tempu vykdoma, tai nesi- baigs per šimtą metų.

Žemės atidavimą tiems, kurie ją dirba, tvarko kolektyvinių ūkių pirmininkai. Reiškia, tie, kurie žemės ūkį sugriovė, geriausiai moka ir jį atstatyti. Deja, jie stengiasi (su mažomis išimtimis) visą darbą susabotuoti. I privačią nuosavybę tebežiūrima komunistinėmis akimis. Kadangi komunizmas nebėra populiarus, tad dabar jam surastas pakaitalas, būtent: socializmas, kuriam praktiškai tebevadovauja komunistai.

Svarstomas namų privatizacijos projektas sukelė daug ginčų. Brazauskas ir jo šalininkai yra priešingi privatizacijai. Pa- grindiniai jo motyvai šie: „At- gavęs nuosavybę, negali dabar gyvenančių išskaidinti, nuoma turi būti prisilaikant valdžios nustatytų normų“. Tačiau jeigu nuosavybę reikėtų remontuoti, tai, greičiausiai, medžiagų ne- bus valdžios nustatytomis kai- nomis. Čia jau nėra laisva ekono- mika, kuomet valstybė viską nustatytinėja. Ir kitose srityse valstybė nori ekonomiką tvar- kyti sovietiniais metodais, dėl to, kad į darbą ir pilną tebe- žiūrima kaip į „bausmę ir nu- sikaltimą“. Vadinamame darbi- ninkų rojuje darbas buvo visai nuvertintas.

Lietuva biudžeto atžvilgiu yra visai savarankiška, tai savaime aišku, kad iš kur nors pinigų išpausti reikia. O šioje srityje, atrodo, turi gerą praktiką. Da- bartiniu metu Lietuvoje yra pa- plitę pleveliniai šiltnamiai, ku- riuose auginami pomidorai, agurkai, gėles. Buvo svarsto- mas įstatymo projektas, kuris tvarkytų tokių šiltnamių biznį ir jų gaminių prekybą. Siūloma leisti tokiuose šiltnamiuose au- gintis daržoves savo reikalam, o už parduodamas 30% mokes- tis išduoti. Savaime aišku, kad tokia mokesčių politika darži- ninkystės neskatins ir nuo to daržovių krautuvėse nepadau- gės.

Bet nereikėtų stebėtis dėl tokios mokesčių politikos. Pa- veldėta brežnevinė biurokratija, kuri savo teises visomis ketu- riomis gina. 1991 vasario 25 d. per „Rytmečio ekspresą“ radijo

programą buvo duota duomenų apie dabartinę Lietuvos ūkinę struktūrą. Būtent: „Šiuo metu Lietuvoje yra 209 tūkstančiai ūkinių vadovų ir specialistų, i kuriuos nėra įskaitoma sekreto- rės, mašininkės, sąskaitininkai, kasininkai, vairuotojai, biblio- tekininkai ir įvairūs patarnau- jantis personalas“. Prie jų dar pridėsimė redaktorius ir redakcinį personalą (apie 500 leidinių). Vien tik „Tiesa“ turėjo 73 redaktorius, smuiki- ninkus ir visokių muzikantus. Kai matome tokią minią bio- rokratų ir veltėdžių, dirban- čiųjų lyg ir nebelieka. O jeigu pasitaiko koks dirbantysis, tai jis apstotas vadovu, varovu, planuotoju ir prižiūrėtoju. Lyg toje pasakoje kur devyni vilkai vieną bite pjauna.

Nėra jokia paslaptis, kad pro- vincijoje senasis partinis aparatas tebeveikia. Jis deda visas pastangas apsaugoti savo pri- vilegijas ir susabotuoti pasikei- timus. „Žemdirbių“ sąjūdžiai ir demonstracijos, pagal žinias iš Lietuvos, vadovauja seno režimo kolektyvinių ūkių vadovai. Tad kol yra tokia sistema ir kol partinis aparatas tebeveikia, mūsų teikiama parama yra mažai efektyvi. Mūsų visuomeninės organizacijos ir specialiai tam tikslui susior- ganizavę „ad hoc“ komitetai duoda tiksliai savo veiklos apskaitą. Ir dėl to daug abejonių neturėtų kilti. Tačiau visai kitas reikalas pagalbos gavėjai ir dalintojai. Ten, atro- do, viskas dingsta lyg į balą. Jei atvežama su konteineriu, tai draugai, giminaičiai ir spe- kuliantai – per užpakalines du- reles viską išnešioja. Kurie atvežiuoja mus apšviesti, pa- klausti, atsakymų neturi. Švie- tiomui ministeris, kai čia lankesi, paklaustas apie Šapokos „Is- toriją“, nežinojo, ar jį jau baig- ta atspausdinti ir, ar mokyklos jau yra ją aprūpinę.

Neseniai lankėsi Kultūros fondo atstovė, kuri, atrodo, net nežinojo, kad „Pagalba Lietu- vai“ pasiuntė 50,000 dol. čekį, popieriaus pirkimui. Atrodo, tai yra vis tokios smulkmenos, kurių neverta nei minėti. Atva- žiausieji atidarinėja sąskaitas. Tačiau turi žinoti, kad išeivija yra prapratusi prie atsakaitomy- bės, ko Lietuvoje dar nesupran- ta. Taip pat išeivija nesupran- ta, kodėl Lietuvos spaudoje nėra viešai paskelbiama (bent ra- šantysis nematė) apie vaistų siuntas, kurias siunčia išeivija, arba pasaulinės labdaros or- ganizacijos. Visuomenė turėtų apie juos žinoti, taip pat turėtų būti patikima kontrolė ir atsakaitomybė.

To viso kol kas nėra. Tebe- gyvenama senovine tvarka, viskas iš po bufeto ar iš po skverno.

J. Ž.

KADA PRADĖTA VARTOTI PAŠTO ŽENKAI?

Anglijoje 1840 m., Brazilijoje ir Šveicarijoje 1843 m., J. Amerikos Valst. 1847 m., Fran- cūzijoje, Bavarijoje ir Belgijoje 1849 m., Ispanijoje ir Prūsijoje 1850 m., Vurtemburge ir Dani- joje 1851 m., Liuksemburge 1852 m., Portugalijoje 1853 m., Švedijoje ir Norvegijoje 1855 m., Meksikoje 1856 m., Rusijoje 1857 m., Argentinoje 1858 m., Kanadoje 1859 m., Graikijoje ir Italijoje 1861 m., Turkijoje 1863 m., Egipte 1866 m., Japonijoje 1871 m., Kinijoje 1878 m.

Esu padaręs įžadus kas metai aplankyti Nemuną. Ir šia vasarą garlaiviu pravažiavau nuo Jurbarko ligi Kauno ir atgal. O Nemunėlį kaip neap- lankyti taves, kaip taves nepamatyti! Tas apsilankymas tiek sugrąžina sveikatos kasdieninių rūpestių suvargin- tam kūnui, tiek naujų jėgų suteikia apsilpusiai dvasiai, tiek širdyje sukelia dorų jausmų – kaip gi neatlankyti! Nemu- nėlį išvydus tavo prigimtus grožybų gausybę, negali at- sikratyti minties, kad panemunėse negali būti piktų žmonių, čia gamta siūlo žmogui vien tik dalykus, švelninančius jausmus, dailinančius dvasią.

V. Kudirka

LIETUVOS-RUSIJOS SUTARTIS

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Liepos 29 d. Lietuvos vardas vėl plačiai nuskambėjo radijo ir televizijos bangomis, pranešus pasirašytą Lietuvos-Rusijos su- tartį Maskvoje, tuo oficialiai pripažįstant Lietuvą nepriklauso- ma valstybe. Tiesa, Frankfur- to ir Miuncheno radijas pietų metu pranešė, kad pasirašyta taip pat ir prekybos sutartis.

Laukiau platesnių vakarinių žinių Vokietijos televizijoje. Nebuvau apvilts kaip ir tūkstančiai Vokietijos lietuvių, parodžius ekrane sienom atskir- tės Lietuvos ir Rusijos valstybės ir komentatoriui pranešant, kad pasirašyta Lietuvos-Rusijos sutartis, pripažįstant viena kitą suverenę valstybę.

Didelė graži salė, ant ilgo stalo mažos Lietuvos ir Rusijos vėliavėlės, pasirašymo aktas, V. Landsbergio ir B. Jelcino rankų paspaudimas, pasikeitimas su- tarties aktais. Padavėjas atneša šampanu pripildytus stiklus. Nuolatinis antro kanalo Mask- vos korespondentas, stovėdamas prie Maskvos upės gan plačiai komentavo šią sutartį (tolumo- je matomi balti Rusijos parla- mento rūmai), kartu primindamas, kad rusai Lietuvoje sudaro beveik 10% visų gyventojų, lietuvių kalbą labai sunku išmokyti rusams, primindamas Karaliaučiaus apygardą ir jos ateitį.

Kitą dieną didžioji Vokietijos spaudo taip pat plačiai kome- ntavo sutartį, kiek detaliau apra- šydama jos punktus – pasi- keitimą pasiuntiniais, leidžiant lietuviams laisvai važiuoti per Karaliaučiaus teritoriją į Lenkiją (perėjimo punktą ka- kai), o iš Rusijos per Lietuvą į Karaliaučiaus sritį.

Taip pat negalima aplenkti prez. G. Busho viešnagės Mask- voje, kadangi jau Washingtono prezidentui lipant laiptais į lėktuvą (mažas lietus) vokietis komentatoriui pranešė, kad be Kubos, ginklų, Artimųjų Rytų, Jugoslavijos klausimų, bus pabandyta taip pat ir Pabaltijo reikalai.

Šiandieną, liepos 31 d., vokiška spaudo taip pat plačiai komentais „judina“ Pabaltijo reikalus. Miuncheno liberali- nis dienraštis „Sueddeutsche Zeitung“ rašo, kad su pasidi- džavimu pasirašyta Lietuvos- Rusijos sutartis, ir tai tik prieš vėlyvo vakaro Busho atvykimą į Maskvą. Tai įrody-

mas, kaip politiniai akmenuotas ir sujauktas galės būti šis viršū- nių pasitarimas. Visuomet pa- lankus Lietuvai ir lietuviams Maskvos korespondentas aprašo pasirašymo iškilme, pažymėda- mas, kad V. Landsbergis tokią sutartį mieliai pasirašytų su kiekviena suverene pasaulio valstybe. Jo kalbėtojas (speaker) Andrius Azubalis (vokietis rašo Azuba) užtikrino, kad pasira- šymas buvo pasirinktas visiškai atsitiktinai (ganz zufällig).

Ir kita spauda panašiai rašė, kartu liepos 31 dienos išskir- dama Busho sakinius: „Sovietų Sąjunga turi imtis derybų kelio su Lietuvos, Latvijos, Estijos respublikom, siekiant tų kraštų gyventojams „frei zu sein“ – būti laisviems.

Deja, kaip pažymėjo Frankfur- to ir Bavarijos radijas, šie pasitarimai buvo pridengti dideliu šešėliu, nužudant prie Medininkų šešis lietuvių mui- tininkus ir du sunkiai sužei- džiant, kurių vienas vėliau mirė. Jau trečią val. po pietų pirmas kanalas parodė mutinę, aukštai iškelta Lietuvos vėliavą, ant grindų ir lauke gulinius nužudytus muitininkus. Žiaurus vaizdas. Ketvirtą val. – tie patys vaizdai, moteris ir vyras perriša juodu kaspinu vėliavą, ją iškelia virš mutinės stogo. Radijas ir televizija taip pat pažymėjo, kad Sov. Sąjungos Vidaus reikalų ministerija atsi- ribojo nuo šių žudynių, taigi – apgindama „beretinius“.

Rugpjūčio 1 d. Vokietijos didžioji spaudo daugumoje pir- muose psl. praneša lietuvių muitininkų užpuolimą Medininkuose. Vėl OMON ginasi, kad 150 Lietuvoje esančių to specialaus dalinio karių visi buvo kareivinės. Miuncheno dienraštis savo komentare rašė, kad šį įvykį reikia sujungti su kerštu, nes tik prieš ketelį dienų buvo pasirašyta Rusijos- Lietuvos sutartis.

Visuomet Lietuvai palankus dienraštis korespondentas Maskvoje K. Kueppers rašo, kad apsisprendimo teisę kroatams ir slovėnams tarptautinėje plot- mėje randa didesni atgarsį (reikalavimą) kaip lietuviams.

Radijas rytinėse žiniose prane- šė (Medininkų įvykio eina- tuoj po Busho-Gorbačiovo pasi- tarimų), kad Lietuvos vyriausybė kreipėsi pagalbos pas Bushą, Aukščiausioji Tary- ba Vilniuje susirinkus nepap-

LIETUVAI REIKALINGA NAUJA ENCIKLOPEDIJA

BR. JUODELIS

Lietuvos Enciklopedijų leidykla Vilniuje, nuo 1988 metų vadovaujama dr. Mykolo Mikalajūno, 1990 metais per- spausdino Bostone J. Kapočiaus leistos „Lietuvių enciklo- pedijos“ 15-ji tomą, skirtą Lietu- vai, kad Maskvos tarnų suklas- totą Lietuvos istoriją lietuvių tauta pažintų tikroje ir pilnutinėje šviesoje. Per metus laiko šio leidinio 200,000 egzempliorių buvo išgrabstyti ir knygynuose jų nebėra. Supran- tama, kad Beotone 1968 m. leis- tos „Lietuvių enciklopedijos“ 15-tas tomas neturi pilno Lietuvos okupacijos, rezis- tencijos, tremimų ir išeivijos vaizdo iki šių dienų. Šiandien Lietuvai turint nors ir nepilną kultūros ir spaudos laisvę, susi- darė sąlygos tiesos ir laisvės iš- troškusiai lietuvių tautai pa- teikti kiek galima pilnesnį XX amžiaus Lietuvos istorijos vaiz- dą iki šių dienų.

Tarybinė enciklopedija liks tik Lietuvos okupacijos archy- vine medžiaga. Lietuvai ir išeivijai dabar reikalinga pilna ir tiksli nepriklausomos Lietuvos, jos okupacijų, rezistencijos, tremimų, tremties ir išeivijos lietuvių istorija. Tokį leidinį, pa- vadintą „Nauju žvilgsniu“ ruo- šia ir 1993 m. pasirūšusi išleis- ti Lietuvos Enciklopedijų leidykla, vadovaujama direk- toriaus dr. Mykolo Mikalajūno. Po to seks pagrindinis Lietuvos Enciklopedijos 40 tomo leidimas per 20 metų laikotarpį.

Lietuvos Enciklopedijų lei- dykla, patvirtinti Lietuvos Respublikos Spaudos departa- mento, turi 100 darbuotojų šta- bą, kuriam mokslinį darbą atlieka apie 60 intelektualų. Tai didelis ir pajėgus mokslinis kolektyvas, kurio išlaikymui reikalingos stambios lėšos. Ko- kolektyvas dabar redaguoja, lei- džia enciklopedinio pobūdžio lei-

rastam posėdžiui. Frankfurto radijas, pakartojęs 7-tos ir 8 val. tuos pačius pranešimus, devintą val. pridėjo, kad pats Gorbačio- vas tirs šį įvykį.

Liepos 28 d. - rugpjūčio 4 d. Huetttenfelde vyko 38-toji Euro- pos lietuvių studijų savaitė. Liepos 31 d. prieš Lietuvos užsienio reik. ministro pirmo pavaduotoją V. Katkaus paskai- tą dr. K. Girnius klausytojus priminė vėl praliėtą lietuvišką kraują Medininkuose, prašyda- mas atsisotijimu pagerbti miru- sių atmintį.

– Tai palauk, – sako, o jis tuo momentu pradėjo telefoninius pasitarimus. Sėdžiu ir galvoju, kad mano įtarinėjimus patvirtina ir šis faktas: nacių par- tija su visais jos padaliniais lietuvių neapkenčia ir kiek- vienu momentu būl pasirošęs sutikti jų kląsą.

Ilgokai truko, kol su vienu, atrodė, susitarė. Padėjęs ragelį užrašė ant popieriaus ir padavė man. Tai buvo adresas kažkokio Paul Meier. Nėva būsiu aprūpinas kambariu, užregistruos, išrūpins maisto kortelės. Pagamins ir maistą, jeigu patalkininkausiu jam šiltadaržiuose.

Tai buvo greitai susimėtyta, net per tris įstaigas. Važiuojant nurodytu tramvajum per tiltą, paskelbė oro pavojų. Tramvajus sustojo, o aš žingsniavau nurodyta gatve. Užėjus ant kabo atsivėrė prieš akis gražus vaiz- das: abiem pusėm gatvės pasipuošusios pavasario žiedais kvepėjo baltutės vyšnios. Tuojau pasirodė bombonešiai. Juos sekė ilgos baltos uodegos, išsitiesiu- sios kaip šilkiniai kaspiniai... Pradėjo klegeti prieš lėktuvinės. Vienas lėktuvas užsėdė. Lakūnas išsoko su parašytu. Ne per toliausiai manęs stovėjo po vyšnia žmogus ir pakėlęs rankas lenkiškai šaukė: – Gelbėkit! Gelbėkit! Gelbėkit! Neaišku, kieno maldavo pagalbos, Dievo ar mirtį nešančių lėktuvų pilotus – amerikiečius? Tai suvytusiu smegenėlių iš- dava. Negi jie tave girdi, – pagalvoju...

Lektuvams išmetus krovinį ant Freital ir Compitz, nukeliavau pas man skirtus naujus šeiminius. Jie manęs laukė kaip savo sūnus, grįžtančio iš fronto, paruošę gerus pietus. Ir vėl atsiradau gerų žmonių globoje.

Tai buvo paskutinis Dresden – Freital bombardavimas. Ir šį kartą likimas lėmė išsisukti nuo bombų. Iš Freital vos tik spėjau išvažiuoti, o j Gompitz vos tik

dinius, kaip „Medicinos encik- lopedija“, „Mokslas ir visata bei gyvyji gamta“, žinyną anglų kalba „Baltic States: Estonia, Latvia, Lithuania“. A. Šapokos „Vytautas Didysis“, A. Nikžen- taičio „Gediminas“ ir eilę kitų knygų. Leidyklos lėšas sudaro pajamos už parduodamas kny- gas. Valstybė lėšomis neremia dėl pinigų stokos, o vietinius mecenatus kultūrai sunku su- rasti, tad ir „Nauju žvilgsniu“ vienetomės enciklopedijos išlei- dimas bei paruošimas vertia lei- dyklą ieškoti finansinės bei in- formacinės paramos išeivijos lietuvių tarpe.

Informacinė talka

Šiuo metu Kanadoje ir JAV lankosi leidyklos direktorius dr. Mykolas Mikalajūnas. Jo pirmasis uždavinys gauti, su- rinkti Lietuvos Enciklopedijų leidyklai reikalingus leidinius lietuvių, anglų bei kitomis kalbomis. Leidyklai reikalinga sudaryti centrus-bazės JAV ir Kanadoje, per kurias eitų jų lei- dinių platinimas, užsakymai, pardavimas ir atsakaitomybė. Leidyklai reikalingos bazės, per kurias suplaukytų ir į Lietuvą būtų nuvežta reikalinga infor- macija, ją surenkant atvyku- siams iš Lietuvos leidyklos dar- buotojams. Tokiu centru-baze JAV sutiko būti Lituanistikos tyrimų ir studijų centras Chicagoje, vadovaujamas dr. Jono Račkausko. Kanadoje ši bazė bus Toronto apylinkėje, vadovaujant Petriui Reginei. Labai aktualu Lietuvos Encik- lopedijų leidyklai surasti JAV ir Kanadoje šios viešnagės metu bendradarbius korespondentus lietuvių kolonijose bei organiza- cijoje, kad išeivijos lietuvių kultūrinio gyvenimo bei kitos veiklos spektras būtų kiek gali- ma pilnesnis. Dr. M. Mikalajū- no manymu, toks kapitalinis leidinys, kaip enciklopedija „Nauju žvilgsniu“, imanoma paruošti ir išleisti tik Lietuvos ir išeivijos bendromis pa- stangomis. Kad šis darbas būtų laiku atliktas, reikalinga informacinius leidinius Lietu- vos Enciklopedijų leidyklai sku- biai siųsti į Lituanistikos tyrimų ir studijų centrą, 5620 So. Claremont St., Chicago, IL 60636, nes jie bus konteineriu siunčiami į Vilnių kartu su ki- tomis knygomis rugsejo pradžioje.

Bendradarbiai-koresponden-

tai, kurie galėtų prisidėti prie enciklopedinio žinyno su- rinkimo, prašomi skambinti i L.T.S. centrą tel. (312) 434-4545.

Finansinė talka

Lietuvos Enciklopedijų lei- dyklos išdas dar pajėgus apmokėti algų, popieriaus ir spaustuvės išlaidas maždaug pusmečiui. Negavus papildomų lėšų, teks mažinti mokslinių bendradarbių kadrus. Šie leidyklai labai svarbūs moksl- ninkai tada įsidarbins kitur, ir jų nebebus galima vėliau susi- grąžinti. Visi jie yra ir bus reikalingi, tačiau jų išlaikymui reikalinga išeivijos lietuvių fi- nansinė parama. Čia labai laukiamos aukos iš išeivijos di- džųjų fondų, organizacijų ir pa- vienių asmenų. Kartu su aukomis laukiamos žinios bei fotografijos apie save, kad jas būtų galima panaudoti enciklo- pedijoje. Ne vien aukų leidykla prašo. Ji prašo pirkti jos lei- dinius. Jie bus paskelbti spau- doje. Svarbiausia, leidykla kviečia kiekvieną būti vienato- mės enciklopedijos „Nauju žvilgsniu“ prenumeratoriumi, ją dabar užsisakant ir siunčiant \$35.00 čekį Lietuvos Enciklo- pedijos leidyklos vardu su savo adresu, į Lituanistikos tyrimų ir studijų centrą. Jame bus ve- dama pilna atsakaitomybė už visus užsakymus.

Besikeičiant ekonominei si- tuacijai Lietuvoje, finansų klau- simas yra aktualiausias Lietu- vos Enciklopedijos leidyklos eg- zistencijai. Direktoriaus dr. M. Mikalajūnas esamą padėtį api- būdino šitaip: „Be viso pasaulio lietuvių paramos mūsų pastangos pasmerktos žlugti“.

PANAŠIAI IR ŠIANDIEN

M. Sleževičiui, II-jam ir IV- jam ministerių kabinetui pir- mininkaujant, teko būti Lietu- vos vyriausybės priešakyje tuo metu, kada Lietuvos valstybė tik kėlėsi iš šimtmečių priespa- dos bei karo griuvėsių ir žengė pirmuosius valstybinio gyveni- mo žingsnius, neturėdama nei patyrimo, nei draugų užsienio- se, silpna medžiaginiais iš- tekliais ir iš visų pusių priešu draskoma. Jo giliu įsitikinimu, Lietuva galėjo prisikelti nepri- klausomam gyvenimui ir ap- siginti nuo priešu tik sukaupusi visas tautos jėgas ir pažadinusi jos begalinį entuziazmą.

(Iš monografijos „Mykolas Sleževičius“)

Laisvė yra organas, per kurį i mus prakalba Transcen- dencija.

K. Jaspers

KAI SIAUBAS ARTĖJO

KESTUTIS RADVILĖNAS

40

– Nieko nelaukdamas kinkuoju pas Judošių. Suradęs Darbo įstaigos griuvėsius ir įkopes į trečią aukštą atradau apvalų pona. Prie švarkelio atlapo turėjo prisegęs auksinį partijos ženklą – svastiką. Rūkė storą cigarą. Man dar tebestovinčiam prie durų sušuko:

– Ko ieškai?

Nieko nelaukdamas priėjau prie stalo ir paklojau prie jį savo „funny kredencialus“ reprezentuojančius dviejų policijos įstaigų lydrasčiais.

Pasidėjęs smilkstantį cigarą ant peleninės krašto ir peržiūrėjęs pateiktus dokumentus prabilo:

– Tai tu esi lietuvis?

– Taip, – atsakiau.

– Matai gi, koks gražuolis... Kai darbo buvo, tai reikėjo kaip šunis gaudyti po teatrus, turgavietes net bažnyčias, – dabar darbo ieško? Ar matai, visas mies- tas gruvėsiai? Va, mano įstaiga – nei langu, nei durų!... Kur aš tave įdarbinsiu?

– Taip. Visą matau, suprantu ir įvertinu. Bet juk man reikia kur nors prisiglausti teisiskai... Nere- gistruoto ir po tais pačiais griuvėsiais ne tik gyventi niekas nepriimtų, bet ir juos valyti neduotų. Tvarka juk turi būti...

– Gerai, – sako jis, – ar pinigų turi?

– Turiu, – atsakiau.

– Tai tau reikia tik kambario ir maisto?

– Taip, – atsakiau.

neužbėgaut lektuvams už akių. Tai žydinių vyšnių žiedų aromatas užhipnotizavęs užvaldė mano jausmus ir sutrukdė.

Pavalgę pietus, nuėjome pas kitą daržininką toje pačioje gatvėje apžiūrėti padarytus nuostolius. Jau iš tolo matėme, bet savo akimis netikėjome. Priėjus arčiau pasitvirtino: obelis išrauta su visa kerplėša ir pasodinta ant dviejų aukštų namo stogo. Keturių bombos sprogę aplink namą. Trys sodelyje ir viena fronte. Penktoji nesprogo, paliko įstrigusį gatvės asfaltą. Namo durys ir langai su rėmais ištraukti į lauką. Patsai namas mūrinis, perplyšęs nuo fundamento iki stogo. Į plyšį tilpo žmogaus plastaka. Sklepe buvę keturi su- augę žmonės pergyveno stebuklą – išliko sveikutėliai. Tik dulkėmis apnešti. Keturius didžiulės bombos sprogę aplink namą sudarė beorę erdvę – vacuum. Kaip ju plautiai išliko krūtinėje – neįsivaizduotina.

Būtų apsilėdimas praeiti tyloje pro savo darb- davi. Šeimnininkas jau buvo senukas, smulkas sudėjimo, bet linksmas ir judrus. Iš pat pirmos dienos prisiminė mano vardą ir vadinavo – Vytautas! Jo žmona buvo daug stambesnė už jį. Jiėdu turėjo du sūnus, abu jau buvo žuvę prie Stalingrado. Dvi jaunos žuvusiųjų marties gyveno tame pat miestelyje. Juod- vi atėdavo patalkininkauti uošvių šiltnamiuose. Viena iš jų buvo kėpyklos savininko dukė. Ji kas rytą atnešdavo kepalėlių šviežios puslės duonos. Antroji buvo gimininga kitų maisto produktų prekyboje. Toji aprūpindavo dešra, sviestu, mėsa ir kitkuo, o daržovių prisigaivindavo savų. Maisto trūkumo nebuvo. Todėl aš pasivalgydavau sočiai. Uošviai su martėmis sugy- vendavo taikiai, o marties taip pat kiek galėdamos senokus gerbė ir užvadovavo.

(Bus daugiau)

ATVYKSTANTIEJI IŠ LIETUVOS —

piligrimai, duoneliautojai ar dezertyrai?

ANTANAS JUODVALKIS

Lietuviškoji spauda pilna pasisakymų Lietuvos laisvinimo, ekonominiais, švietimo, kultūriniais, religiniais ir kitais kitokiais klausimais. Čia viešintieji ir Lietuva aplankę grįžusieji skelbia jau dešimtis kartų persijotus žinias apie Lietuvos dabartinę padėtį. Dažnas pasiūlo ir savo receptą, kaip turėtų tvarkytis vietinė valdžia.

Labai džiugu, kad išeivija ir tauta rūpinasi Lietuvos reikais, remia vadų keliones, paruošia dirvą susitikimams su gyvenamo krašto įtakingais ar mažiau žinomais politikais bei ekonomistais, šaukia susirinkimus ir gyvu žodžiu išklausu jų pranešimus. Išklausę pranešimus ir išėję iš salų, dažnai išgirstame pastabas, kad „nieko naujo nepasakė“.

Apsilankymai Baltuose rūmuose ar Valstybės departamente įvykę pasitarimai ne visada visi viešai skelbiami. Dažnai pasitenkinama tik diplomatiniais išsireiškimais, kurie nieko aiškaus nepasako. Dar ir šiandien tebegalioja slaptumas. Kontaktus su valdžios pareigūnais reikia palaikyti ir kuo dažniau jie įvyksta, tuo dažniau nuskamba Lietuvos vardas spaudos ir TV reportažuose.

Prieš trejetą metų praplyšus komunistinei uždangai, prasidėjo abipusis vieni kitų lankymai. Jau anksčiau vykę retoki giminių apsilankymai, dabar praplūdo istisu srautu, o su jais ir įvairių ansamblių, aktorių ir dainininkų pasirodymai. Svečiai pajuto šeiminių vašiungumą, nuosirdų priėmimą, jų koncertų, pasirodymų ar tik pranešimų gausų lankymą, ko jau pasigėdome savuose renginiuose. Svečiai buvo priimami išskėstomis rankomis ir atviromis širdimis, o dažnas įspaudžia į delną ir žaliuką. Ne visi svečiai pasirodė to verti. Atsirado gobšų ir savanaudžių, kurie išnaudojo šeiminių nuosirdumą, bandydami pasipelniti ar net apgauti. Išeivijos lietuvių meilė savam kraštui buvo ir tebėra labai stipri ir atvykusius svečius visokeriopai rėmė, nežiūrind kas jie bebūtų.

Čia nekalbame apie gimines, kurie po daugelio nesimatymo metų buvo iškviesti ir viešėjo po keletą mėnesių. Juos globojo ir visokiom gėrybėm aprūpino čia gyvenantieji artimesni ar tolimesni gimnainiai. Ne visi ir gimines parodė tinkamą dėkingumą, nes buvo ir tokių, kurie beveik prievarta išreikalavė brangių elektroninių gėrybių ir kitokių gaminių. Tai komunistinio auklėjimo ir 50 metų okupacijos išdava.

Dalis šių piligrimų, giminių iškviesti ar kitokiais keliais atvykę į šį kraštą, nepasitenkina tik „šventų vietų“ lankymu, kaip viduramžių laikais, ir domisi ne išeivijos kultūrine veikla, bet rūpinasi sukurtų fondų likimu ir siekia materialinės naudos. Tokie svečiai tėra tik paprasčiausi duoneliautojai, ne herojai, kokiais mes kartais juos įsivaizdavom. Pasitaiko ir idealistų, atsiskiusių asmenišku malonumų ir viską atidavusių savo tautos išsilaukimui, nors teko jiems pereiti KGBistų terorą, kalėjimus, tremtį.

Pastaruoju metu didėja duoneliautojų skaičius, kurie atvykę pasisvečiuoti stengiasi visam laikui pasilikti šiame krašte, nors ir neturi nei tinkamo pasiruošimo, nei noro dirbti bet kokį pasitaikiusį darbą, kaip buvo pokarinė išeivija. Jie sužino apie veikiančius fondus, BALFą, Seklyčią, Dukteris ir kitas pasiaukojančių darbų ir aukomis sukurtas institucijas ir prašo paramos.

Reikia būti apdairiems ir pagalbą teikti tik gerai susipažinus su prašytojų padėtim. Jei atvyko nuolatiniams apsigyvenimui, tai tokiais rūpintis ir juos globoti turi jų iškviestieji sponсорai. Duoneliautojų buvo visais laikais ir kiekvienoje tautoje. Geresnio gyvenimo ieškotojų niekad netrūko. Palikime juos ramybėje, nes tokie rūpinasi tik savo asmenišku gyvenimu, ir jiems nesvarbu tautos reikalai.

Išsilaisvinus iš komunistinės valdžios, prasivėrė keliai ir Vakarų pasauli, kur galima susipažinti su demokratijos principais, išbulintu technologija, kompiuterių sistema. Sudaromos salygos universitetuose pasitobulinti turimose profesijose — gydytojams, ekonomistams, inžinieriams, administratoriams ir kt. Tokius studentus globoja ligoninės, klinikos, didžiosios bendrovės, fondai. Atlikus nustatytą 4-6 mėn. stažą, reikalaujama grįžti į kilmės kraštą ir įgyta patirti panaudoti viso krašto gerovei kelti. Paprastai tokie praktikai gauna pilną išlaikymą, tik neturi pinigų smulkios išlaidoms. Čia ateina į pagalbą fondai ar įvairios organizacijos, paskirdamos kuklias stipendijas. Tai labai gerai ir tokia praktika tektų tęsti, nes patekti į universitetus ar klinikas nėra taip paprasta, ir be tu institucijų pagalbos joki mūsų šalis negali skirti reikalingų stambių stipendijų.

Deja, šią naudingą praktiką drumsčia patys svečiai — prak-

Savivaldybių darbuotojams seminare Vilniuje VI 17 susitinka amerikiečiai ir Vilniaus lietuviai. Kairėje keturi amerikiečiai, US BALTIC fundacijos darbuotojai: G. Redman, J. Williamson, J. Lukitch ir C. Olmstead; dešinėje Vilniaus miesto tarybos nariai — O. Barniškys ir J. Kontautas; viduryje — Vilniuje gimusi Audronė Pakšienė, seminaro programos direktorė, LB Washingtono apylinkės pirm. ir J. Kontautas. Seminaro aprašymas buvo „Drauge“ liepos 17 d.

tikantai, nesilaikydami tvarkos ir laužydami duotus pasižadėjimus. Paskutiniuoju metu didžiųjų praktikantų sudaro gydytojai, kurie atlikę nustatytą laiko praktiką, laiko egzaminus, juos išlaikę ar ne, prašo pratęsti vizas ir pasilieka ilgėsimam laikui. Praktikai pamatė, kaip yra iškūrę jų kolegos, praranda norą grįžti į savo kraštą ir įvairiomis kombinacijomis stengiasi pasilikti. Žinome, kokią palaidą imigraciją turi JAV, ir čia pagyvenusiems metus ar kitus, susidaro salygos nuolatiniams apsigyvenimui. Tai taikoma ne tik lietuviams, bet ir kitų kraštų studentams. Gydytojų ar medicinos seserų tarpe ypač padidėjo „orijentų“ skaičius, nes jie atsiųsti studijuoti, nebegrįžta į savo kraštus.

Lietuvių tarpe ši problema darosi kaskart aktualesnė. Kaip tokius „pabėgėlius“ traktuoti? Žmoniškumas reikalauja ištęsti pagalbos ranką, bet jų pasižadėjimų nesilaikymas ir tik savimi besirūpinimas, prašosi peržiūrėti iki šiol vykdomą praktiką. Kaip tokius pabėgėlius traktuoti: paprasčiausiais duoneliautojais ir geresnio gyvenimo ieškotojais, avantiūristais ar net dezertyrais, pasitraukusiais iš laisvės kovų lauko. Dezertyras nėra tik pasitraukęs iš karo fronto linijos, bet ir iš tų įsuktų uždėtų ar pačių prisiimtų pareigų. (Tarp tautinių žodžių žodyne dezertyras aptariamas taip: žmogus vengęs atlikti savo pilietinę ar visuomeninę pareigą, metęs jam pavestą postą).

Rusų komunistinė okupacija padarė žmogui ir tautai neapskaičiuojamą žalą ir idėgę savanaudiškumą, paneigę sąžiningumą, pasitikėjimą kitais. Ta pastebime iš kai kurių atvykstančių ar nuvykę ir tėviškę. Atrodė, kad pasirinktas bendradarbiavimas bus

PANEVŽIO CARITAS TALKOS BŪRELIS

Pernai Chicagoje įsikūręs Panevėžio Caritas Talkos būrelis šaukia narių ir prie jų veiklos prisidėti norinčių susirinkimui — pabuvojimą, pasinformavimą šeštadienį, rugpjūčio 31 d., 3 v. p.p. Seklyčioje. Šiame susirinkime JAV LB Švietimo Tarybos pirmininkė Regina Kučienė, kuri šią vasarą lankėsi Lietuvoje Lietuvos Švietimo ministerijos iškvieta, rody-

naudingas abiem pusėm ir remtinias, bet praktika rodo ir kita medalio pusę. Gobšumas ir išnaudojimas siekia nenumatyti aukštą lygį ir žlugdo ateities planus.

Suprantama, ne visi yra savanaudžiai, bet vienas kitas blogas pavyzdys žlugdo ir geriausius norus, kaip deguto kaušas įpiltas į medaus statinę. Žinant esamą padėtį, tenka pagalvoti teikiamos paramos prasingumu ir paieškoti geresnių būdų, kad siunčiama technika nepatektų Kremliaus patikėtiniams, kaip yra atsitikę OMONO beretinėms užimant spaudos rūmus, TV bokštą ir kitus pastatus.

Dedžių ar tetų iškviestieji, pasisvečiavę ir susipažinę su aplinka, sumano pasinaudoti fondų teikiama parama ir pradeda studijas tokių mokslų, kurių siekti išeivija turėtų siųsti studentus į Vilnių, o ne atvirkščiai.

Reikia didesnės kontrolės ir atrankos teikiant paramą ir stipendijas. Gražu yra pagelbėti savo tautiečiams, bet reikia apdairumo, kad teikiama parama nepaskatintų didesniems išnaudojimams.

video juostas, filmuotas jai lankant Lietuvos našlaitynus, imtinai ir Caritas globojamus našlaičių namus Panevėžyje, kuriuos mūsų būrelis rėmė kalėdiniais ir vėlykiniais siuntinėliais. Matysime, kaip vaikučiai džiaugiasi, žaisdami su mūsų dovanotais meškiukais ir spalvavimo knygelėmis.

Lankantis Lietuvoje ir mantant, ko labiausiai kur reikia, šį rudenį norima pagelbėti Caritas Utenoje, kur jis steigia pirmuosius savo senelių globos namus Lietuvoje. Apie šią naują Caritas darbą plačiau pakalbės Julija Saulienė. Norintieji prie šių namų įkūrimo prisidėti, kviečiami siuntimui į Lietuvą atnešti kėdės ir šiuos dalykus „twin“ dydžio naujų, geros kokybės lovos baltinių: paklodžių, pagalvių (sintetinių — skalbiamų), kaldurų, pagalvėms užvalkalų. Pateisusiems seneliams: didelio dydžio plaučių šliurių (sutinusios komos), moterims šiltų skalbiamų skarelių, skalbiamų megztinių, vyrams šiltų flanelinių marškinių (large dydžio).

Čikagiečio Panevėžio Caritas Talkos būrelis tikslas steigiantis, buvo remti Caritas darbus, ypač našlaičių ir vienišų senelių globoje. Šį rudenį Caritas atidarant pirmuosius savo senelių namus Utenoje, tai yra svarbiausias reikalas šiuo laiku. Į šį susirinkimą atneštus dalykus už poros dienų ir išsiųsime, kad seneliai juos gautų, dar prieš didžiulius žiemos šalčius. Kviečiame visus atsilankyti, pasidomėti ir, kas nori, pagal išgales, prisidėti medžiagine ir pinigine auka (siuntos išlaidoms apmokėti).

a. z.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX
REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- MLS. Kompiuterių ir FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartmentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

REAL ESTATE

BELL-BACE REALTORS

J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60629

(312) 778-2233

INCOME TAX — INSURANCE

- Namų pirkimas ir pardavimas
- MLS kompiuterių ir FAX pagalba
- Veltui namų įvertinimas
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Viet agentai kalba lietuviškai
- Nuolaida pensininkams

ŠIMAITIS REALTY

Viktoras Šimaitis, Realtor
Irena Blinstrubienė,
Realtor Assoc.

Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

DAYTONA BEACH, FL

Sav. parduoda 3 mieg. 2 garažų
modernišką namą. 1 bl. iki Atlanto!
Skambinti nuo 10 v.r. iki 5 v.p.p.
Tel. 312-847-2226

PARDUODAMAS NAMAS

9328 S. Major (2 bl. vakarus nuo Central)
Galima apžiūrėti sekmdienais 12-4 v. p.p.
Įmokėjimas \$4,000, mėnesinis mokėstis
\$1,300. Pina atremontuotas. 3 mieg. kamb.,
centr. šildymas. Vertė \$131,000. Skambinti: 312-247-2791. Kalbėkite angliškai,
pilkite „message“.

FOR RENT

52nd/Western
5 room, heated 2nd floor apt. Perfect
for adults. Washing privileges. \$450
per month. Garage included — no
children/pets. For more info, please call.
(312) 434-8458
Please respond in English.

Išnuomojamas 5 kamb. 3 mieg.
gražus, šviesus butas antrame
aukšte. Su šiluma ir elektra; 73 ir
Richmond apyl. Kreiptis: tel.
312-476-2929 po 6 v.v.

Išnuomojamas gražus, naujai iš-
remontuotas 2 mieg. butas arti 71
St. ir Rockwell Ave. Sav. gyvena an-
trame aukšte; kiti gyventojai ramūs
pensininkai. \$285 į mėn. Nuomininkas
užsimoka už šilumą ir elektrą. Skam-
binti po 6 val. vakaro, tel.
312-434-0566

Išnuomojamas butas 5100 S. Ked-
zie apyl. antrame aukšte. Su šiluma ir
karštu vandeniu. Pageidaujami suau-
gusieji.
Tel. 312-776-9156

U.S. SAVINGS BONDS
THE GREAT AMERICAN INVESTMENT

HELP WANTED

Skubiai reikalinga auklė prie 1 m. vaiko
5 d. savaitėje. Palos Heights. Galima
gyventi kartu arba kasdien atvažiuoti.
Pageidaujama, kad šiek tiek suprastų angli-
škai. Kreiptis: Danguolė, tel.
708-361-3852.

TAILORS/FITTERS

Busy Tailor Shop.
Full Time. Must be able to communicate
some English & have trans. Good Benefits.
W. Suburbs.
(708) 495-4477

MISCELLANEOUS

A VILIMAS
MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit
už apdraudą nuo ugnies ir automobilio
jas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Stret
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS

VEDIMAI — PATAISYMA.
Turū Chicago miesto leidimą. Dirbu ir
užmestį. Dirbu greitai, garantuoti ir sąž-
ningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

UŽSISAKYKITE KNYGŲ IŠ LIETUVOS!

Lietuvos Enciklopedijų Leidykla siūlo Jums
savo išleistas knygas:

Medicinos enciklopedija I t. - \$25, (už \$50, užsigerantuošite ir II
t., kuris išeis 1992 m. pradžioje); A. Šapokos red. Vytautas
Didysis - \$10; P. Klimo B. mano prisiminimų - \$10; A.
Nikžentačio Gediminas - \$4; B. Aušroto Sunkių sprendimų
metas - \$8; I. Ignatavičiaus istorinė vaizdų apysaka Riba; arba
Vytautas (Zalgirio mūšio 580 metinėms) - \$2; populiarūs, gausiai
ilustruotos enciklopedijos jaunimui ir suaugusiems Mokslas ir
visata bei Gyvoji gamta - po \$25; ką tik iš spaudos išėjęs žinynas
Baltic States: Estonia, Latvia, Lithuania (A Reference Book
including short surveys, addresses and telephones, What's What
and Who's Who in 1991) - \$25.

Pigius ir savo adresu prašome siųsti į:
LITUANISTIKOS TYRIMO IR STUDIJŲ CENTRAS
LITHUANIAN RESEARCH AND STUDIES CENTER
5620 South Claremont Ave.
Chicago, IL 60636 USA
Telefonas pasiteiravimui: (312) 434-4848.

Žinios apie įmokėtus pinigus bus skubiai praneštos į Lietuvą, o iš ten bus
išsiųstos knygos. Už knygų pristatymą į namus papildomai mokėti nereikės.

LIETUVOS ENCIKLOPEDIJŲ LEIDYKLA

Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos 50 metų sukakties paminėjimo komitetas. Priekyje viduryje klebonas kun. dr. A. Olsauskas, jo dešinėje pirm. D. Polikaitienė.

APLINK MUS

x Marijos Dangu ėmimo – Žolinės šventė yra šį ketvirtadienį, rugpjūčio 15 d. Šventė visiems katalikams yra privaloma. Tą dieną reikia išlaikyti šv. Mišių. Galima parapijose išlaikyti trečiadienio vakare arba ketvirtadienio pritaikytomis valandomis.

x A. A. ses. Adelė Yutsus, 75 metų amžiaus, Šv. Kazimiero seserų vienuolijos narė mirė Šv. Kryžiaus ligoninėje rugpjūčio 10 d., šeštadienį. Į vienuoliją įstojo 1932 m. iš Šv. Jėzaus Širdies parapijos New Philadelphia, Pa. Vienuolyne įžaduose išgyveno 56 metus. Pirmus 20 metų mokė pirmųjų skyrių vaikus, paskiau iki 1988 m. mokė viduriniuose ir aukštesniuose skyriuose. Buvo mokyklos vedėja. Paskutinius trejus metus buvo ligoninėje kazimieriečių namuose Holland, Pa., pabaigoje slaugoma Chicagoje.

x Lietuvių Operos nariai rugpjūčio 25 d. išvyksta į Vilnių ir ten kartu su Opera dainuos „Lietuvių“ operos spektakliuose. Su jais kartu vyks ir daug tautiečių. Todėl šį penktadienį, 7 val. vak., yra prasmė visi važiuojantieji per Alekso Lauriačio kelionių biurą, rinktis punktualiai į Jaunimo centrą paskutinėms informacijoms, kurias praneš kiti šio Lietuvos grįžęs pats A. Lauraitis.

x Gintarės Remeikytės su Paul Gedeo užsakė Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje eina prieš moterystės sakramentą.

x Vyresniųjų lietuvių centre muzikos popietė su muz. Vytutu Šiškausku ir Virginija Klikiene bus rugpjūčio 14 d., trečiadienį, 2 val. p.p. Nepreleiskite progos išgirsti svečius iš Vilniaus. Po programos bus pietūs ir laimės šulinys. Kviečiami visi atsilankyti.

x Kardiologui dr. Vidui J. Nemickui už didelį rūpestingumą ir gerą gydymą nuoširdžiai dėkojo. Adelė Dulskienė.

x Liet. Montessori Kriaučiūnų Vardo Vaikų Namelių 1991-92 mokslo metai prasidės rugsėjo 5 d. Vaikų Nameliai priima auklėtinius nuo 2 metų 9 mėn. amžiaus. Kviečiamie tėvelius užregistruoti savo mažuosius vaikų nameliuose, 2743 W. 69 St., Chicago, IL 60629 trečiadienį, rugsėjo 4 d. 7 v.v. ir po registracijos pasilikti trumpam, bet labai svarbiam susirinkimui.

x Švč. Mergelės Marijos Dangun Paėmimo šventėje, rugpjūčio 15 d., ketvirtadienį, židinys maloniai kviečia į pamaldas su šv. Mišiomis Tėvų Jėzuitų koplyčioje 6:30 v.v.

x SIUNTINIUS PRISTATOME į namus LIETUVOJE. Rūbai, maistas, vaistai – KIEKIAI NERIBOTI, MUITO NĖRA. Iš kitų miestų savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

x Valdas Adamkus, praėjusį šeštadienį grįžęs iš Lietuvos, šį sekmadienį, rugpjūčio 18 d., 12 val. Jaunimo centro kavinėje kalbės apie IV-sias Pasaulio Lietuvių Sporto žaidynes ir Medininkuose įvykusias žudynes. Pranešimą rengia ir visus kviečia JAV LB Vidurio Vakarų apygarda ir „Margutis“.

x Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje praėjusį sekmadienį įvyko šv. Mišios už nužudytus septynis lietuvių Medininkų pasienio būstinėje. Koncelebracinės šv. Mišias laikė kan. V. Zakarauskas, parapijos klebonas kun. J. Kuzinskas ir kun. J. Kuzminskas. Pamaldų metu, nežūrint vasaros, išpūdingai giedojo Antano Lino diriguojamas choras. Kai pamaldų pradžioje buvo giedama Vanagaičio „Nuliūdo kapais apsiklojus tėvynė“, tai kunigai ir visa pilnutėlė bažnyčia sustojusi išklaušė šios giesmės ir buvo galima jausti, kaip visi čia esantys lietuviai jungiasi kartu su visa Lietuva.

x R. Lietuvių Bendruomenės East Chicago, Ind., apylinkės gegužinė bus rugpjūčio 18 d., sekmadienį, 12 val. dienos Kazimiero Čiurinsko sodyboje, 11233 W. 80th Court, St. John, Indiana. Visuomenė kviečiama atsilankyti. Gegužinė įvyks ir blogam orui esant. Iš Cicero, Brighton Parko ir Marquette Parko organizuojami autobusai.

x V. s. Stefa Gedgaudienė Akademinio Skautų sąjūdžio studijų dienos rugpjūčio 23 d. vakare kalbės apie ASS ir Korp! Vytis atkūrimą Vytauto Didžio universitetą Kaune. Studijų dienos vyks La Salle Manor, Plano, IL. Tą vakarą bus ir daugiau aktualių pranešimų. Visi ASS nariai, ir jų šeimos kviečiami dalyvauti.

x Atsiuntė po 15 dol., ir grąžino laimėjimų šakneles: Kostas Bružas, Homewood, Ill., Vacys Mitkus, Chicago, Ill., J. Tamulis, Cadillac, Mich., J. Staškevičius, Toronto, Kanada, T. Bogušas, So. Boston, Mass., M. Bajorūnas, Chicago, Ill. Visiems tariame aciu.

x Lituanus žurnalo šių metų Nr. 2 išėjo iš spaudos. Jį redagavo Violeta Kelertienė ir jame rašo Egidijus Aleksandravičius, Tomas Sodeika, Arūnas Sverdiolas, Vytautas Kavolis, Andrius Plakans, Igor Grazin, Toivo Miljan, Enrique Arias ir Algimantas Kezys. Žurnala puošia menas Akvilos Zavišaitės, kuri netikėtai mirė prieš porą mėnesių Australijoje, vos sulaukus 29 metų. Tarpe kitų temų analizuojama Ponchielli'o I Lituanai opera, pastatyta per dainų šventę Chicagoje gegužės mėn.

x 55 SV. MAISTO PRODUKTŲ pristatome į namus LIETUVOJE: cukrus, ryžiai, mėsa, miltai, kondensuotas pienas, olandiškas sūris, šprotai, aliejus, razinos, riešutai, kava, arbata, prieskoniniai ir t.t. – \$95. ŠVENTINIS SIUNTINYS: kava, razinos, riešutai, šprotai, mėsa, šampanas, šokoladas dėžutėse, gelės – \$65. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

x Norėdami atšvęsti įvairias šeimos šventes bei šermėnų pietus prieinamomis kainomis, prašom kreiptis į Baltijos restoraną, 8100 Roberts Rd., Justice, IL tel. 1-708-456-1400.

x A. A. kun. Robertas Kęstutis Balčys, Šv. Kazimiero parapijos klebonas Amsterdam, N.Y., mirė liepos 26 d. Gimęs 1924 m. vasario 17 d. Pensylvanijoje, išaugęs ir mokslus ėjęs Lietuvoje, kunigu įšventintas Amerikoje 1949 m. birželio 11 d. Palaidotas liepos 30 d., atlaikius pamaldas vysk. H. J. Hubbard.

x Kun. John A. Kuzinskas, Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos klebonas, pirmas užsakovė stalą iš 10 asmenų į „Draugo“ metinį banketą ir atsiuntė 350 dol. dar negavęs bilietų iš renginių komiteto. Kun. Kuzinskas yra vienas iš populiariausių lietuvių dvasiškų, kuris už lietuvišką veiklą Lietuvos vyčių buvo išrinktas kaip „Man of the Year“ ir pagerbtas visų Lietuvos Vyčių bankete Chicagoje. „Draugo“ banketas bus rugsėjo 30 d. Martinique pokylių salėje.

x Net 15-ka futbolo komandų dalyvaus F. K. „Lituanica“ turnyre-piknike šį šeštadienį, rugpjūčio 17 d., vyksiantį Lietuvių centre, Lemonte, Pradžia 12 val. Visi, o ypač futbolo mėgėjai, kviečiami į šį neeilinį sporto renginį.

x Kun. K. Kaknevičius, London, Ont., Kanada, Romas Libus, Chicago, Ill., Virginia Majauskas, Westmont, Ill., Lidiya Strazdas, New Britain, Conn., Simas Jokubaitis, Chicago, Ill., A. Adomaitis, Manchester, Conn., kiekvienas paaugojo po 15 dol. Visiems tariame aciu.

x Dr. A. Broel-Plateris, Bethesda, Md., E. Reingoldas, Westester, Mass., A. Masiulis, East Hartford, Ct., L. Ramanauskas, Oak Lawn, Ill., grąžindami laimėjimų šakneles, kiekvienas paaugojo po 25 dol. Labai dėkojame.

x Bronius ir Eugenija Blinstrubai iš Oak Lawn, Ill., „Draugo“ nuoširdūs rėmėjai, grąžino laimėjimų šakneles su 25 dol. auka. Labai dėkojame už rėmimą savos spaudos.

x Pasaulio lietuvių centro gegužinėj visus gražiai priims ir skaniam lietuvišku maistui pavaišins nuolatine centro talkininkė Baniūtė Kronienė. Gegužinė įvyks rugpjūčio mėn. 25 d., sekmadienį, tuojau po pamaldų. Laukiame visų gegužinėje.

x Ieškau pusbrolio Stasio Frank Tabulevičiaus, gyv. JAV, Amsterdam, N.Y. Atsiliepkite, rašykite: Marijona Kisieliene, 1038-14 St., #4, Santa Monica, CA 90403.

x Firma „Stumbras“ siūlo geras paslaugas! Atvykusiems iš Lietuvos organizuojame ekskursijas: „Great America“, Niagaros krioklys, Florida (Disneyland, Daytona Beach). Atvežame ir nuvežame į New York ir Washington aerouostus atvykstančius ir svečius gimines ir draugus. Vaikams nuolaida: iki 5 m. 60%, iki 10 m. – 20%. Kreiptis: tel. 312-847-3824.

x Parduojami AUTOMOBILIAI Lietuvoje papigintomis kainomis su garantija. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

x NAUJAS „ŽAIBO“ NR. 10! 10 kg. (22 sv.) skaniausių mėsos produktų: 3 kg. kapotas kumpis konservuose (6 dėž.), 1 kg. liežuvis drebučiuose (3 dėž.), 1 kg. vištiena savo sultyse (3 dėž.), 2 kg. file natūralioje plėvėje, 1 kg. lietuviškas skilandis, 1 kg. kiaušienos šoninė žalto rūkymo, 1 kg. „Lietuviška“ dešra. Kreiptis: „ŽAIBAS“ 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708-430-8000.

Valdas Adamkus, ŠALFASS pirmininkas, vadovavęs sportininkams Lietuvos sporto žaidynėse.

Nuotr. A. Juozapaitis

IŠ ARTI IR TOLI

VOKIETIJOJE

– Stasys Šimkus, VLB Darmstadto apyl. reikalų vedėjas, mirė 1991.IV.16 Lambertheime. Palaidotas baldžio 23. Laidojimo apeigas Huettenfeldo kapinių koplyčioje atliko kun. E. Putrimas. Maldas kalbėjo kun. Putrimas ir kun. Fr. Skėrys. Direktorių A. Šmitas atsisveikino Vasario 16 gimnazijos ir Vokietijos LB valdybos vardu. Apžvelgė velionio nueitą gyvenimo kelią. Buvo gimęs 1921.XI.13 Noriškių k., Plungės valsč. darbininkų šeimoje. Per karą lankė ekonomijos mokyklą Plungeje ir dirbo kooperatyve. 1944.VII.26 vokiečiai suėmė išvežė į Vokietiją, įvilko į kario uniformą. Užtai dvejus metus išbuvo amerikiečių nelaisvėje. Vėliau tarnavo jų darbo kuopose, daugiausia Darmstadte, kol sulaukė 65 metų amžiaus išėjo į pensiją. Apsigyveno Huettenfeldo arti Vasario 16 gimnazijos.

x Irma Laisvėnaitė, Hickory Hills, Ill., „Draugo“ garbės prenumeratorė ir nuoširdi lietuviškos spaudos rėmėja, pratęsė prenumeratą vieneriems metams su 50 dol. auka dienašio stiprinimui. Nuoširdus ir didelis aciu.

x Alexander Blinstrubas, Summit, Argo, Ill., J. Kiznis, Brooklyn, N.J., P. J. Kinderis, Chicago, Ill., Felix Jarašius, St. Petersburg Beach, Fla., M. Svotelis, Baltimore, Maryland, Aušra Garbauskas, Huntington, N.Y., Kazys Majauskas, Chicago, Ill., grąžindami laimėjimų šakneles, kiekvienas paaugojo po 15 dol. A. Blinstrubas dar palinėjo ir geriausios sėkmės tame darbe. Už viską tariame aciu.

x Irma Laisvėnaitė, Hickory Hills, Ill., „Draugo“ garbės prenumeratorė ir nuoširdi lietuviškos spaudos rėmėja, pratęsė prenumeratą vieneriems metams su 50 dol. auka dienašio stiprinimui. Nuoširdus ir didelis aciu.

x Alexander Blinstrubas, Summit, Argo, Ill., J. Kiznis, Brooklyn, N.J., P. J. Kinderis, Chicago, Ill., Felix Jarašius, St. Petersburg Beach, Fla., M. Svotelis, Baltimore, Maryland, Aušra Garbauskas, Huntington, N.Y., Kazys Majauskas, Chicago, Ill., grąžindami laimėjimų šakneles, kiekvienas paaugojo po 15 dol. A. Blinstrubas dar palinėjo ir geriausios sėkmės tame darbe. Už viską tariame aciu.

Prieš Lietuvos sporto žaidynes minia Lietuvos ir užsienio sporto pritartėjų.

prancūzų kalbas, tarnavo Lietuvos Užsienio reikalų ministerijoje.

– Vytautas Brazaitis (Brasat), VLB Stuttgart apylinkės narys, mirė 1991.II.23 Stuttgarte. Palaidotas vasario 26 A-Ebingene. Laidojimo apeigas atliko St. Hedwig parapijos klebonas, dalyvaujant tėvams, kitiems giminiams ir draugams bei kaimynams. Buvo gimęs 1937.IX.10 Prienuose. Į Vokietiją su šeima atvyko 1967.

– Adomas Ilgaudas, VLB Hannoverio apyl. narys, mirė 1991.III.2. Palaidotas kovo 8 Hannover-Stoecken kapinėse, dalyvaujant apie 30 asmenų. Laidojimo apeigas atliko vietos evang. kunigė. Buvo gimęs 1912.IX.30 Žutautuose, Kretingos apskr.

– Karaliaučiaus klebonas – lietuvis. Labai iškilmingos Dievo Kūno pamaldos su procesija buvo birželio 2 (sekmadienį) Huettenfelde. Po pamaldų vietos bažnytelėje, labai gražiam orui esant, gausi procesija, Lambertheimo parapijos dūdų orkestrui grojant ir chorui giedant, ėjo prie Buergerhaus'o, kur buvo įrengtas dailus altorius. Gatvių grindinys buvo išpuoštas ornamentais iš gėlių lapelių bei žalumynų. Baldakymą nešė tautiniais drabužiais apsiredę Vasario 16 gimnazijos mokiniai. Pasimeldusi prie Buergerhaus'o, procesija pasuko į Romuvos sodybą. Pasimeldę prie vainikais ir gelėmis papuošto kryžiaus, vokiečiai su orkestru ir choru grįžo prie bažnytelės, kur klausėsi orkestrų koncerto, o paskui visi pietavo. Lietuviai pasiliko Romuvoje. Šv. Mišias pilies koplyčioje aukėjo Karaliaučiaus (vad. Kaliningradu) miesto ir apskrities dekanas kun. Anupras Gauronskas, asistuojamas t. dr. Konstantino Gulbino, OFM Cap. Pamokslė jis papasakojo apie savo darbo bei gyvenimo sąlygas. Jis yra vienintelis katalikų kunigas ne tik Karaliaučiuje, bet ir visoje vadinamoje Kaliningrado srityje. Neturi ne tik bažnyčios, bet nei kur žmoniškai prisiglausti. Gyvena višbuty. Pamaldas laiko bažnyčių griuvėsiuose, kapinėse, privačiuose namuose. Karaliaučiaus tikinčiųjų komiteto pirmininkas yra Vytautas Vėgelė, sekretorius Jonas Remeika. Komitetas pamaldoms išnuomojo sporto salę. Tilžėje jos laikomos priv. namuose, Gastello mieste – kapinėse, Šiline – šventoriuje. Tikinčiųjų komitetui ir dekanui rūpi ne tik tikėjimo, bet ir lietuviškos reikalai. Sekmadieniais kun. Gauronskas laiko trejas pamaldas Karaliaučiuje: 10 val. lenkams, 11 val. lietuviams, o 12 val. visiems kitiems – vokiečiams, rusams, ukrainiečiams ir kt. Po trečiųjų pamaldų skuba į Tilžę irgi pamaldoms. Katalikai prieš karą Karaliaučiuje turėjo 4 bažnyčias, kurių viena per karą paversta griuvėsiais, o 3 naudojamos profaniniams tikslams.

– Juozas Gustas, VLB Schwetzingeno apyl. narys, mirė 1991.III.21 pervažiuotas traukinio. Palaidotas kovo 27 Reilingo kapinėse. Laidojimo apeigas atliko vietos katal. kunigas. Buvo gimęs Survilaišky, Kėdainių apskr. Į Vokietiją atvyko 1944. Po karo tarnavo lietuviškuose amerikiečių armijos darbo daliniuose. Vedęs vokiečių, 1956 išvyko į JAV-bes, kur gyveno ir dirbo 30 metų. Tapęs pensininku, 1986 grįžo į Vokietiją. Liko našlė Anna.

– Viktoras Kurgonas, VLB Muensterio apylinkės narys, mirė 1990.XII.19 Altenberge. Palaidotas Lauheide's kapinėse (Abt. IX, 5 Feld, 333 Grab). Laidojimo apeigas atliko tėv. dr. Konstantinas Gulbinas, dalyvaujant būreliui tautiečių bei pažįstamų. Buvo gimęs 1910.X.15 Žaslių parap. Lanke jėzuitų gimnaziją Kaune, studijavo Vytauto D. universiteto gamtos matematikos fakultete. Vokiečių okupacijos metais buvo įsteigęs liet. bendrąbūrį ir gimnaziją Gardine. Į Vokietiją atvyko 1944. Po karo matematika studijas tęsė Pabaltijo universitete Pinneberge ir vėliau Muensterio/Westf. un-te, bet dėl lėšų stokos nebaigė. Kai liet. vaikams būdavo sudaromos sąlygos pailšėti tėvų salezių vasarvietėje Alpeise arba Anglijoje, velionis juos srinkdavo ir palydėdavo.

– Viktoras Sutkus, pulk. leit., Vokietijos LB narys, mirė 1990.XII.28 Bad Kreuznach. Palaidotas 1991.I.3 Huettenfelde, dalyvaujant apie 60 žmonių. Huettenfeldo katalikų bažnytelėje šv. Mišias už velionį aukėjo ir pamokslą pasakė kun. J. Dėdinas. Direktorių A. Šmitas atsisveikino Vasario 16 gimnazijos ir Vokietijos LB valdybos vardu. Velionio liūdi Vokietijos lietuviai ir liet. institucijos, kurias jis rėmė, ir ypač našlė Veronika. Pulk. L. Sutkus buvo linksmas žmogus, sutapęs su visuomene. Jis – savanoris kūrėjas. Įsijungęs į kariuomenės gretas, jose pasilikto visą gyvenimą. Dirbo Lietuvos kariuomenės gener. štabe. Ir po karo Vokietijoje nenusivilkio uniformos – iki išėjimo į pensiją dirbo amerikiečių armijos daliniuose: buvo įvairių lietuvių darbo kuopų vadu, paskiausiai Schwetzingene ir Darmstadte. Rūpėjo ir Lietuvos Bendruomenės reikalais: 1954/55 buvo Garbės teismo, 1956-59 – Tarybos ir tris kadencijas LB valdybos narys. Velionis ne tik darbu, bet su žmona Veronika ir savo ištekliais paveikiai rėmė lietuvių išėjimo institucijas bei spaudą. Buvo vienas pirmųjų Lietuvių fondo narių. Stambiomis sumomis palaikė jaunimo švietimą, ypač Vasario 16 gimnaziją. Kai Romuvos pilies gaisras sunaikino mokinių orkestrą, Viktoras ir Veronika Sutkai tuojau atėjo į pagalbą, paaudodami 10,000 DM muzikos instrumentams pirkti.

NAUJI BONAI

Cook apskritis bonais užtraukia rekordinę paskolą – 272.5 mil. dolerių. Prireikė lėšų finansuoti statomus kalėjimų prietaisus.

ILLINOIS VALSTIJOS MUGĖ

Illinois valstijos mugė Springfielde, prasidėjusi rugpjūčio 8 d., tęsis 11 dienų. Didžioji mugė sutraukia daug tūkstančių žmonių, turi spalvingas programas.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629

Tel. (1-312) 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 1 val. vak.
Šeštad. 9 v.v. iki 1 val. d.

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengiamo ir taisomo
visu rūšių stogus
Tel. 312 434 9656
312 737 1717